

KIVIJÄRVEN KUNTA

PÖYTÄKIRJA

Sivistyslautakunta	
Kokousnumero	8/2026
Aika	Torstaina 22.10.2026 klo 18
Paikka	Tainionmäen koulu

ASIA	LIITE	
§ 74		KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS
§ 75		PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALITSEMINEN
§ 76	26	TAINIONMÄEN KOULUN JÄRJESTYSSÄÄNNÖT JA KASVATUKSELLISTEN TOIMIEN, KURINPITOKEINOJEN JA TURVAAMISTOIMIEN KÄYTTÄMISTÄ JA NIIHIN LIITTYVIÄ MENETTELYTAPOJA KOSKEVA SUUNNITELMA
§ 77	27	VARHAISKASVATUKSEN TOIMINNANOHJAUSJÄRJESTELMÄ
§ 78	28	SIVISTYSOSASTON TALOUSARVIO 2027
§ 79	29	SIVISTYSOSASTON VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET
§ 80		SAAPUNEET KIRJEET JA TIEDOKSIANTOASIAT
§ 81	30	LISÄASIA: VARHAISKASVATUKSEN LASKUTUSHINTA MYYTÄESSÄ PALVELUA TOISELLE KUNNALLE
§ 82	31A-B	LISÄASIA: HYVÄ MÄTSI -NUORISOHANKKEeseen OSALLISTUMINEN

Pöytäkirja on nähtävillä: Kotisivuilla 26.10 - 16.11.2026

MERK. PETRI LEPPÄNEN
sivistyslautakunnan puheenjohtaja

KOKOUSAIKA	Torstai 22.10.2026 klo 18 – 20.03	
KOKOUSAIKKA	Tainionmäen koulu	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET	☒ Leppänen Petri, pj ☒ Sarén Riitta, 1. vpj ☒ Karstinen Orvokki, jäsen ☒ Ruusuvirta Lauri, jäsen ☒ Kemppainen Toni, jäsen	☐ Leppänen Miika, varajäsen ☐ Leppänen Sonja, varajäsen ☐ Parhiala Tarja, varajäsen ☐ Leppänen Klaus, varajäsen ☐ Sepponen Leena, varajäsen
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	☒ Oinonen Pirkko, sivistysjohtaja, esittelijä-pöytäkirjanpitäjä ☐ - Helppikangas Pekka, kunnanjohtaja ☐ - Leppänen Erkki, kunnanhallituksen puheenjohtaja ☒ Leppänen Sonja, kunnanhallituksen edustaja ☐ - Manninen Iida, nuorisovaltuuston edustaja ☒ Isojärvi Mervi, rehtori, asiantuntija ☒ Hakkarainen Sini, vapaa-aikaohjaaja, asiantuntija ☒ Forsberg Rebecca, varhaiskasvatusjohtaja, asiantuntija	
§ 74 LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	Yli puolet jäsenistä oli saapuvilla. Kokousmateriaali on lähetetty jäsenille neljä päivää ennen kokousta hallintosäännön § 81 mukaisesti eli sähköisesti 11.9.2026. Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.	
ASIAT	§ 76 - 82	
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS	Pöytäkirja on laadittu hallintosäännön § 98 mukaisesti ja allekirjoitettu sähköisesti. PETRI LEPPÄNEN puheenjohtaja PIRKKO OINONEN pöytäkirjanpitäjä	
§ 75 PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS TARKASTAJIEN VALINTA JA TARKASTUSTAPA	Pöytäkirja on todettu kokouksen kulun mukaiseksi ja tarkastettu sähköisesti ja toimielimen päättämällä tavalla hallintosäännön § 98 mukaisesti. ORVOKKI KARSTINEN RIITTA SARÉN	
PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Kivijärven kunnan kotisivuilla 26.10. – 16.11.2026 PÄIVI SAGULIN toimistosihteeri	

TAINIONMÄEN KOULUN JÄRJESTYSSÄÄNNÖT JA KASVATUKSELLISTEN TOIMIEN, KURINPITOKEINOJEN JA TURVAAMISTOIMIEN KÄYTTÄMISTÄ JA NIIHIN LIITTYVIÄ MENETTELYTAPOJA KOSKEVA SUUNNITELMA

Sivltk § 76
22.10.2026
Liite 26

Opetushallituksen ohjeen mukaan opetuksen järjestäjän tulee opetussuunnitelman yhteydessä laatia ja ohjeistaa suunnitelma kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.

Opetussuunnitelman liite "Tainionmäen koulun järjestyssäännöt ja kurinpitotoimet" on viimeksi päivitetty joulukuussa 2023 ja asiakirjan sisältämät ohjeet ovat vanhentuneet ja riittämättömät. Koululle on tehty uusi opetussuunnitelman liite "Tainionmäen koulun järjestyssäännöt sekä Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämisestä ja niihin liittyviä menettelytapoja koskeva suunnitelma".

Järjestyssääntöjä ja em. suunnitelmaa on käsitelty opettajien kokouksissa keväällä 2026 ja niitä on esitelty myös oppilaskunnan hallitukselle keväällä 2026 ja heidän muutosehdotuksensa on huomioitu muutoksia tehtäessä. Huoltajille järjestyssäännöt ja suunnitelma on esitelty syksyllä 2026 koulun vanhempainillassa ja ne ovat olleet esillä ja kommentoitavana Wilmassa 25.9.-9.10.2026 välisenä aikana.

Järjestyssääntöjen ja Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämisestä ja niihin liittyviä menettelytapoja koskevan suunnitelman liitteinä ovat koulun alueen kartta sekä Oppilaan tarkastaminen ja esineiden / aineiden haltuunotto -lomake.

(valmistelu: rehtori)

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta hyväksyy Tainionmäen koulun opetussuunnitelman liitteen "Järjestyssäännöt sekä Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämisestä ja niihin liittyviä menettelytapoja koskeva suunnitelma".

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

VARHAISKASVATUKSEN TOIMINNANOHJAUSJÄRJESTELMÄ

Sivltk § 77

22.10.2026

Liite 27 ei-julkinen

Kivijärven kunnassa ei ole tällä hetkellä käytössä varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmää. Järjestelmän hankinnan tavoitteena on sähköistää ja yhtenäistää varhaiskasvatuksen toimintatapoja sekä tehostaa toiminnan suunnittelua, toteutusta ja seurantaa.

Hankittavan järjestelmän tulee kattaa varhaiskasvatuksen keskeiset prosessit kokonaisuudessaan sähköisesti. Järjestelmän tulee sisältää seuraavat toiminnallisuudet:

- lasten hoitoaikavaraukset ja niiden toteutumat
- työvuorosuunnittelu ja työvuorojen toteumat
- toiminnan suunnittelua ja arviointia tukevat raportit ja tilastot
- lapsen hoitoon ja sen suunnitteluun liittyvien dokumenttien hallinta ja ylläpito
- varhaiskasvatuksen pedagogisten asiakirjojen hallinta sekä tuen asioihin liittyvät viranhaltijapäätökset sekä
- varhaiskasvatuksen ja huoltajien välinen viestintä.

Hankinnan valmistelua varten lähetettiin yhteydenottopyyntö kolmelle yritykselle: Abilitalle (Päikky), Haltulle (eVaka) ja Alfa eCarelle (Daisy). Kaikki kolme yritystä esittelivät järjestelmänsä ja toimittivat tarjouksen hankinnan arviointia varten.

Tarjouksia arvioitiin hankinnalle asetettujen vaatimusten perusteella. Tarjotuista järjestelmistä Daisy ja Päikky täyttivät kaikki asetetut kriteerit. Näiden kahden järjestelmän välillä suoritettiin tarkempi vertailu.

Laadullisessa vertailussa otettiin huomioon järjestelmien käyttökokemukset, käyttäjille ja asiakasperheille tarjottavat koulutukset ja tukimateriaalit sekä lähikunnissa käytössä olevat ohjelmistot tulevaisuutta silmälläpitäen. Taloudellisessa vertailussa huomioon otettiin järjestelmien hankintahinnat sekä 48 kuukauden käyttöajalta muodostuvat kustannukset. Vertailuliite sisältää luottamuksellista tietoa (ei julkisuuteen).

(valmistelu: varhaiskasvatusjohtaja)

Toiminnanohjausjärjestelmän hankintaan on varattu investointimääräraha tälle vuodelle.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta päättää, että varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmäksi valitaan Alfa eCaren tarjoama Daisy-toiminnanohjausjärjestelmä.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVISTYSOSASTON TALOUSARVIO 2027

Sivltk § 66
15.9.2026

Kuntalain mukaisesti valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnittelukausi*). Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kunnanhallitus on 7.9.2026 § 91 antanut vuoden 2027 talousarvion laatimista varten päävastuualueiden ulkoisten käyttötalouden nettomenojen raamin. Yllä olevalla raamilla tilikauden tulos on -482 510 euroa.

	TP 2025	TA-RAAMI -26	TA 2026	TA-RAAMI -27
Hallinto-osasto	882 561	832 000	883 550	892 000
Sivistysosasto	1 866 241	2 065 000	2 187 810	2 131 000
Tekninen osasto	411 152	533 000	800 630	1 108 000
YHTEENSÄ	3 159 954	3 430 000	3 871 990	4 131 000

Muu ohjeistus

Osastojen tulee talous- ja toimintasuunnitelmassa vuosille 2027-2029 esittää tavoitteita (toiminnallisia ja taloudellisia), toimenpiteitä tavoitteisiin pääsemiseksi sekä mittareita.

Talousarvion laadinta-aikataulu

07.09.	kunnanhallitus antaa laadintaohjeet
12.10.	osastojen esitykset kirjanpitäjälle
19.10.	valtuuston talousarvioilta koulu
02.11.	osastojen talousarvioesitykset hallitukselle
09.11.	veroprosenttien hyväksyminen valtuustossa
07.12.	kunnanhallituksen talousarvioesitys valtuustolle
14.12.	talousarvion hyväksyminen valtuustossa

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi hallituksen antaman aikataulun ja raamin ja käy alustavaa keskustelua talousarviosta.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

- - -

Merkittiin, että vapaa-aikaohjaaja poistui kokouksesta tämän pykälän

Sivltk § 78
22.10.2026
Liite 28

käsittelyn jälkeen klo 18.14.

Sivistysosaston talousarvioluonnos esitellään valtuuston iltakoulussa 26.10.2026.

TA 2027	Menot		Tulot		Yhteensä		Netto
	Ulkoiset	Sisäiset	Ulkoiset	Sisäiset	Menot	Tulot	
1 Sivistyshallinto	76 150	3740	300	78 010	79 890	78 310	1 580
2 Varhaiskasvatus	478 320	67 120	3 600	0	545 440	3 600	541 840
3 Esi- ja perusopetus	1 378 560	568 180	200	0	1 946 740	200	1 946 540
4 Muu koulutus	29 400	1 730	2 000	0	31 130	2 000	29 130
5 Kirjastotoimi	101 850	32 080	400	0	133 930	400	133 530
6 Kulttuuritoimi	7 340	1 780	1 500	0	9 120	1 500	7 620
7 Vapaa-aikatoimi	123 750	46 620	21 510	0	170 370	21 510	148 860
YHTEENSÄ	2 195 370	721 250	29 510	78 010	2 916 620	107 520	2 809 100

Ulkoiset netto on 2 165 860 euroa (2 187 810 euroa v. 2026).

Talousarvioesityksen tekstiosa on liitteenä 28.

Sivistysosaston vastuuhenkilöt esittelevät vastuualueensa talousarvioehdotuksen tarkemmin kokouksessa.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta käsittelee sivistysosaston talousarvioehdotuksen 2027 ja taloussuunnitelman 2027-2029 käyttötalouden osalta, päättää sivistysosaston investointiesityksistä ja esittää, että kunnanhallitus ja -valtuusto hyväksyvät sivistysosaston talousarvion ja -suunnitelman liitteiden mukaisesti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Investoinneiksi päätettiin esittää vuodelle 2027:

- latukoneisto (latukone ja mönkijä)
- pitkien hiihtoreittien kunnostaminen
- urheilukentän kunnostaminen (juoksuradat)
- hevos-/pyöräilyreitti Tiironkylän ja Lahdenperän välille
- koulukuljetuskalusto (B1 vaihto)
- uimarannan kehittäminen (ranta, hyppymahd.)
- sivistysosaston ICT-/TVT-laitteet

Tarkastettu sähköisesti.

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa
Kivijärvellä _____ / _____

SIVISTYSOSASTON VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Sivltk § 79
22.10.2026
Liite 29

Kivijärven kunnan hallintosäännön 11 § mukaan lautakunnan alaisen viranomaisen on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Henkilöstöhallinto-ohjeen mukaisesti henkilöstöpäätöksistä annetaan toimielimille tiedoksi vain työhönottamis-, palkkaus- ja irtisanomispäätökset sekä henkilöstöpäätöksen tekovallan subdelegointipäätökset.

Sivistysjohtajan, varhaiskasvatusjohtajan ja rehtorin tekemät viranhaltijapäätökset ovat nähtävänä kokouksessa.

Liitteenä sivistysjohtajan hankintapäätökset.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta merkitsee viranhaltijapäätökset tiedoksi ja päättää olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta.

Päätös:

Sivistyslautakunta merkitsi viranhaltijapäätökset tiedoksi ja päätti olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta.

SAAPUNEET KIRJEET JA TIEDOKSIANTOASIAT

Sivltk § 80
22.10.2026

1. Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä, hallitus, 10.9.2026, [pöytäkirja](#)
2. Opetushallitus, OPH-6013-2026, 11.9.2026, muutosmääräys (perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttaminen)
3. Karstulan sivistyslautakunta, 23.9.2026, etsivän nuorisotyön palvelujen uudelleenjärjestely, [pöytäkirja](#)
4. Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä, hallitus, 24.9.2026, [pöytäkirja](#)
5. Perusopetuksen järjestämisen yhteistyömahdollisuuksien selvittämishanke lukuvuonna 2026-2027, sopimus
6. Jyväskylän yliopisto, [PERMA Digital -hanke](#), oppilaiden ja opettajien digitaaliseen hyvinvointiin 2 000 euroa, kesto 31.5.2027 saakka, sopimus

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta merkitsee asiat tiedoksi ja hyväksyy kohdat 2, 5 ja 6.

Päätös:

Sivistyslautakunta merkitsi asiat tiedoksi ja hyväksyi kohdat 2, 5 ja 6.

VARHAISKASVATUKSEN LASKUTUSHINTA MYYTÄESSÄ PALVELUA TOISELLE KUNNALLE (LISÄPYKÄLÄ)

Sivltk § 81
22.10.2026
Liite 30

Varhaiskasvatuspalvelua on mahdollista myydä ulkopaikkakuntalaisille, mikäli lapsen kotipaikkakunta sitoutuu siitä maksamaan (maksusitoumus).

Päätöksenteon perustana on perheen yksilöllisen tilanteen kokonaisarviointi, kunnan oma palvelutarve sekä se, onko myyvällä kunnalla vapaita paikkoja.

Kunta perii korvauksen palvelun ostavalta lapsen kotikunnalta palvelun alkamisajasta lukien maksusitoumuksen päättymiseen tai asiakassuhteen kirjalliseen irtisanomispäivään asti.

Varhaiskasvatuspalveluita ostava kunta maksaa palveluita myyvälle kunnalle palvelutarpeeseen perustuvan korvauksen. Laskutus tapahtuu pääsääntöisesti hoitopäivien mukaan ja korvaus laskutetaan lapsen kotikunnalta kuukausittain.

Ulkopaikkakuntalaisten varhaiskasvatuksen laskutushinta toimintakaudeksi 2026-2027 on laskettu vuoden 2026 talousarvion kustannusrakenteen ja vuoden 2025 toteutuneiden hoitopäivien mukaan.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta hyväksyy, että varhaiskasvatuksen laskutushinta myytäessä palvelua toiselle kunnalle on

- 136,60 € / hoitopäivä (yli 5 h/pv) ja
- 68,30 € / hoitopäivä (alle 5 h/pv)

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

HYVÄ MÄTSI -NUORISOHANKKEESEEN OSALLISTUMINEN (LISÄPYKÄLÄ)

Sivltk § 82
22.10.2026
Liite 31 a-b

Nuorisokeskus Piispala on hakemassa avustusta LVV:n Nuorisoalan alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittämiseen. Avustuksilla tuetaan nuorisolain tavoitteiden toimeenpanoa nuorisotyössä ja -toiminnassa. Nuorisolain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Haku päättyy 9.11.2026.

Tiivistetty hankekuvaus

Kehittämishankkeen tavoitteena on yhdessä pohjoisen Keski-Suomen pienten kuntien nuorten kanssa kehittää toimintamallia, jossa nuoret pääsevät itse vaikuttamaan, suunnittelemaan ja toteuttamaan heille merkityksellistä toimintaa. Alustavasti mukana voisivat olla Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi ja Kyyjärvi. Hankkeen keskeinen ajatus on, että nuoria ei nähdä ainoastaan toimintaan osallistujina, vaan aktiivisina toimijoina ja oman alueensa kehittäjinä. Tavoitteena on osallistaa kaikkien kuntien nuoria ja nuorten ryhmiä suunnitteluun ja omien projektien toteutukseen sekä omassa kunnassa että yhteisesti Nuorisokeskus Piispalassa. Projektit tukevat nuorten mahdollisuutta ilmaista omia kokemuksiaan, ajatuksiaan ja tulevaisuuden näkymiään ja yhtenä välineenä projekteissa voivat toimia muun muassa taide ja kulttuuri. Välineet nuoret valitsevat itse. Hankkeessa kehitetään osallistavin ja yhteiskehittämisen menetelmin nuorten omaehtoista toimintaa ja käytännön projektiosaamista. Nuorisokeskus Piispalan nuorisotyön ammattilaiset ja kansainväliset vapaaehtoiset nuoret yhdessä yhteistyökuntien nuorisotyön toimijoiden kanssa toimivat nuorten toiminnan mahdollistajina, fasilitaattoreina ja tukijoina.

Piispala on pyytämässä mukaan Kannonkoskea, Karstulaa, Kivijärveä ja Kyyjärveä. Nuorisokeskus Piispala maksaa omavastuuosuuden ja hallinnoi hanketta. Mukaan lähteviltä kunnilta toivotaan yhteistyötä nuorten kanssa toimivilta ja mahdollisuutta käyttää kuntien tiloja nuorten projekteissa, joita hankkeessa syntyy.

Lisäksi Piispala pyytää jokaisesta kunnasta nuorisotyön edustuksen hankkeen ohjausryhmään. Ohjausryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Aiesopimus pohja ja hanke-esittely ovat liitteinä.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta hyväksyy, että Kivijärvi osallistuu Nuorisokeskus Piispalan hallinnoimaan Hyvä mätsi -hankkeeseen, mikäli hanke saa ulkopuolista rahoitusta.

Ohjausryhmään nimetään vapaa-aikaohjaaja.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

MUUTOKSENHAKUKIELTO / OIKAISUVAATIMUS / VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Kiellon perusteet: Seuraavista päätöksistä **ei saa** tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain *valmistelua* tai *täytäntöönpanoa*.

→ pykälät: 74, 75, 78, 79, 80 (1,3)

OIKAISUVAATIMUS, kunnallisasiat

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön **voi** tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen. **Oikaisuvaatimusaika on 14 päivää.**

→ pykälät: 76, 77, 80 (2,5,6), 81, 82

Oikaisuvaatimusviranomaisen, yhteystiedot:

Kivijärven kunta/sivistyslautakunta

Virastotie 5A

43800 KIVIJÄRVI

Sähköpostiosoite: kunta@kivijarvi.fi

VALITUSOSOITUS

Seuraaviin päätöksiin **voidaan** hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusaika on 30 päivää.

→

Kunnallisvalitus, pykälät: -

Hallintovalitus, pykälät: -

Valitusviranomaisen, yhteystiedot:

Valitus tulee tehdä ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 HÄMEENLINNA

Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi, faksi 029 56 42269

Hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksu on 310 €.

Tainionmäen koulu
Keskustie 32 A
43800 Kivijärvi

Tainionmäen koulun järjestyssäännöt sekä

Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämistä ja niihin liittyviä menettelytapoja koskeva suunnitelma

JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

1 Järjestyssääntöjen tarkoitus ja soveltaminen

Järjestyssäännöt ovat voimassa koulun alueella silloin, kun on koulua. Ne ovat voimassa myös kaikissa koulun tapahtumissa, vierailuilla ja retkillä. Koulualueena pidetään koulurakennuksia ja piha-alueita sekä muita tiloja ja paikkoja, joissa opetusta annetaan. Järjestyssääntöjen liitteenä on kartta koulun alueesta.

Koulu-aikaan sisältyy lukujärjestyksen mukainen koulupäivä, kouluruokailu, välitunnit sekä koulun järjestämät retket, leirikoulut, liikuntapäivät, juhlat ja muut tilaisuudet.

Järjestyssääntöjen tarkoituksena on perusopetuslain 29 §:n mukaisesti edistää koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Lisäksi niissä tiedotetaan lainsäädännön ja järjestyssääntöjen velvoittavuudesta.

Tainionmäen koululla on myös kriisisuunnitelma, suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämistä ja niihin liittyviä menettelytapoja koskeva suunnitelma. Nämä ovat opetussuunnitelman liitteenä.

Järjestyssäännöt sisältävät yleisiä koulussa noudatettavia sääntöjä. Rehtorin ja opettajan tulee puuttua lainsäädännön vastaiseen käyttäytymiseen, vaikkei järjestyssäännöissä asiasta määrättäisi.

Perusopetuslain järjestyssääntöjä ja kurinpitokeinoja koskevia säännöksiä sovelletaan myös esiopetukseen. Opetushallituksen suosituksen mukaisesti lasten ikä- ja kehitystaso huomioiden, oppilaan käyttäytymiseen esiopetuksessa puututaan lähtökohtaisesti samalla tavoin kuin täydentävässä varhaiskasvatuksessa.

2 Oikeudet ja velvollisuudet

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä muut oikeudet

Oppilaan oikeudet

- Oppilaalla on oikeus maksuttomaan perusopetukseen, yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun, henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen sekä yksityiselämän suojaan.
- Jokainen oppilas on tasavertaisessa asemassa sukupuolestaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan, kielellisestä/kulttuurillisesta taustastaan tai uskonnostaan riippumatta.
- Oppilaalla on oikeus saada opetusta kaikkina koulun työpäivinä, oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön sekä muihin lainsäädännössä määriteltyihin etuuksiin ja palveluihin.
- Oppilaalla on oikeus saada koulun toimintamallin mukaista apua, jos hän kokee väkivaltaa, kiusaamista tai asiatonta häirintää koulussa.

Oppilaan velvollisuudet

- Oppivelvollisuusikäisellä oppilaalla on velvollisuus osallistua opetukseen, kunnes oppivelvollisuus on suoritettu, ellei hänelle ole myönnetty lupaa poissaoloon.
- Oppilas on velvollinen suorittamaan tehtävänsä tunnollisesti ja hänen täytyy käyttäytyä asiallisesti.

Huoltajan velvollisuudet

- Jos oppilas joutuu äkillisen syyn vuoksi (sairastuminen tms.) jäämään pois koulusta, tulee huoltajan ilmoittaa siitä oppilaan opettajalle ja tarvittaessa koulukyydin kuljettajalle mahdollisimman nopeasti.
- Anotun poissaolon aikana tulee huoltajan yhdessä oppilaan kanssa huolehtia siitä, että koulutehtävät tulevat suoritetuiksi.
- Oppivelvollisen huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollisuus tulee suoritetuksi. Jos huoltaja laiminlyö velvollisuutensa valvoa oppivelvollisuuden täyttymistä, hänet voidaan tuomita sakkoon oppivelvollisen valvonnan laiminlyönnistä.

3 Turvallisuus, viihtyisyys ja opiskelun esteetön sujuminen

Hyvä käytös

- Käyttäydy hyvien tapojen mukaisesti, ota toiset huomioon, anna kaikille työ- ja opiskelurauha, tervehdi ja noudata ohjeita.
- Pidä kiinni sovituista ajoista ja tule ajoissa oppitunnille.
- Noudata hyviä ruokailutapoja ja muista kiittää ruuasta. Välipala syödään välipalavälitunnilla ruokasalissa.
- Pukeudu asiallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ja niin, että voit turvallisesti osallistua opetukseen.
- Ole tarkkana esitelmien ja muiden kirjallisten töiden teossa lähteiden käytössä. Oppilastöihin ei saa kopioida tekstiä tai kuvia luvatta eikä lähdettä ilmaisematta. *Tekoälyä voi käyttää oppilastöissä opettajan ohjeen mukaisesti.*
- Älä julkaise ilman lupaa toisesta henkilöstä otettua valokuvaa, videota tai muuta tallennetta internetissä, sosiaalisessa mediassa tai muussa julkisessa paikassa.

Oleskelu ja liikkuminen

- Oppilaan tulee viettää välitunnit opettajan ohjeen mukaan joko välituntialueella tai sisällä ja noudattaa välituntivalvojan ohjeita.
- Oppilas ei saa poistua koulualueelta koulupäivän aikana ilman opettajan lupaa.

Siisteydestä ja ympäristöstä huolehtiminen

- Huolehdi koulun omaisuudesta, oppimateriaaleista ja omista tavaroista sekä kunnioita toisten omaisuutta.
- Älä roskaa tai sotke paikkoja. Jos niin tapahtuu, olet velvollinen siivoamaan jälkesi.
- Älä riko koulun tai toisten omaisuutta. Jos niin tapahtuu, olet velvollinen korvaamaan aiheuttamasi vahingot. (Vahingonkorvauslaki 412/1974)
- Jätä ulkokengät ja -vaatteet, koululaukku ja muut varusteet niille varatuille paikoille.

Turvallisuus

- Toivomme, että ilmoitat turvallisuuteen liittyvästä viasta tai puutteesta koulun henkilökuntaan kuuluvalla välittömästi.
- Turvallisuussyistä polkupyörät, mopot, potkulaudat tai -kelkat jne. sekä urheiluvälineet tulee jättää niille varatuille paikoille koulupäivän ajaksi.
- Ota toisten turvallisuus huomioon välitunneilla. Älä heittele esim. lumipalloja koulun pihalla muutoin kuin sille varatulla alueella välituntivalvojan luvalla.
- Koulun alueella on kameravalvonta.
- Koulun sisätiloissa liikutaan kävellen.

Puhelimen ja muiden mobiililaitteiden käyttö ja säilyttäminen

- Mobiililaitteet säilytetään koulupäivän ajan koululaukussa. Mobiililaitteiden tulee olla häiriöttömässä tilassa koko koulupäivän ajan.
- Oppilaat voivat käyttää mobiililaitetta opetuksettomana aikana opettajan luvalla.
- 6.-9. luokkien oppilaat voivat lisäksi käyttää mobiililaitetta yhdellä, lukuvuosittain päätettävällä välitunnilla.

Päihteet ja vaaralliset esineet

- Tupakkalain tarkoittamien tupakkatuotteiden, alkoholin ja huumeiden hallussapito ja käyttö on koulun alueella kielletty.
- Kouluun ei saa tuoda teräaseita, voimakkaita laserosoittimia, tulentekovälineitä tai muita vaarallisia taikka toisen tai omaisuuden vahingoittamiseen suunniteltuja esineitä.

Energia- ja virvoitusjuomat, makeiset ja muut herkut jne.

- Välipalaksi tarkoitetut omat eväät voi syödä koulun ruokasalissa sille varatulla välitunnilla.
- Koulun retkiä varten tuotuja eväitä koskien annetaan erilliset ohjeet.
- Purkkaa ei saa syödä oppitunnilla.
- Kouluun ei suositella tuotavaksi energia- tai virvoitusjuomia, makeisia, sipsejä tai muita herkkuja muutoin kuin opettajan erillisellä luvalla.
- Jos kouluun tuo em. tuotteita, tulee niitä säilyttää koululaukussa koulupäivän ajan.

KASVATUKSELLISTEN TOIMIEN, KURINPITOKEINOJEN JA TURVAAMISTOIMIEN KÄYTTÄMISTÄ JA NIIHIN LIITTYVIÄ MENETTELYTAPOJA KOSKEVA SUUNNITELMA

1 Kasvatukselliset toimet, kurinpitokeinot ja turvaamistoimet Tainionmäen koululla

Tämä on Tainionmäen yhtenäiskoulun kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämistä ja niihin liittyviä menettelytapoja koskeva suunnitelma.

Johdanto

Perusopetuslain mukaan perusopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle.

Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäydyttävä asiallisesti. Oppilaan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.

Opetuksen järjestäjän tulee opetussuunnitelman yhteydessä laatia ja ohjeistaa suunnitelma kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Opetusta häiritsevälle, muuten koulun järjestystä rikkovalle tai vilpillisesti menettelleelle oppilaalle voidaan määrätä perusopetuslaissa säädetty kurinpitokeino. Opetuksen järjestäjän tulee kurinpitokeinoa harkitessaan ottaa huomioon teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso.

Kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimien sekä turvaamistoimien tarkoituksena on epätoivottuun käyttäytymiseen puuttuminen ja niillä turvataan osaltaan oppilaiden oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Koulun järjestyssääntöjä ja muita koulussa noudatettavia sääntöjä ja määräyksiä on tärkeää käsitellä osana opetusta. Niiden merkitystä on myös oleellista pohtia yhdessä oppilaiden kanssa. Samalla on tärkeää käydä läpi sääntöjen ja määräysten laiminlyömisestä ja rikkomisesta aiheutuvia seurauksia. Kun oppilaat otetaan mukaan yhteisten sääntöjen laatimiseen, myös niiden rikkomisesta aiheutuvien seurausten tarkoitus ymmärretään paremmin. Tällä voi olla myös ennaltaehkäisevä vaikutus oppilaiden epätoivottuun käyttäytymiseen.

Koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimien sekä turvaamistoimien suhde järjestyssääntöihin

Kasvatuksellisilla ja kurinpidollisilla toimilla voidaan puuttua kouluajalla ja koulun toiminnassa tapahtuneeseen opetuksen häiritsemiseen ja koulun järjestyksen rikkomiseen tai vilpilliseen käyttäytymiseen. Kasvatuksellisilla ja kurinpidollisilla toimilla ei voida puuttua oppilaan vapaa-aikaan kuten koulumatkalla sattuneisiin tapahtumiin.

Järjestyssäännöissä mainittujen suositusten vastaisesta käyttäytymisestä ei voida määrätä kasvatuksellisia tai kurinpidollisia toimia, vaan vain ehdottomien määräysten rikkomisesta voi seurata kasvatuksellinen tai kurinpidollinen toimi. Suositusten noudattamatta jättämisestä voidaan keskustella oppilaan kanssa ja olla tarvittaessa yhteydessä huoltajaan.

Kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimien käytön periaatteet

Oppilaiden käyttäytymiseen puututaan aina ensivaiheessa pedagogisin keinoin esimerkiksi siten, että opettaja tai rehtori keskustelee oppilaan kanssa hyvästä käyttäytymisestä.

Kasvatuksellisina ja kurinpidollisina toimina sekä turvaamistoimenpiteinä käytetään vain perusopetuslaissa mainittuja keinoja, eikä koulu voi määrätä lakiin perustumattomia kasvatuksellisia tai kurinpidollisia toimia. Kaikki perusopetuslain mukaiset kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet sekä turvaamistoimenpiteet ovat lähtökohtaisesti käytettävissä tekijästä tai teosta tai laiminlyönnistä riippumatta.

Kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimien sekä turvaamistoimenpiteiden käyttöä harkitaan aina tapauskohtaisesti ja arvioidaan, milloin niiden käyttö on pedagogisesti tai turvallisuuden näkökulmasta perusteltua.

Kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia ja turvaamistoimenpiteitä harkittaessa huomioidaan oppilaan ikä ja kehitystaso.

Jälki-istunnon, kirjallisen varoituksen tai määräaikaisen erottamisen määräämistä alkuopetuksen oppilaalle harkitaan tarkoin. Pedagogiset keinot tai kasvatustalkut ovat monessa tilanteessa toimivampi tapa puuttua oppilaan epäasialliseen tai epätoivottuun käyttäytymiseen.

Oppilaita kohdellaan hallinnon yleisiä oikeusperiaatteita noudattaen yhdenvertaisesti ja kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia sekä turvaamistoimenpiteitä käytettäessä samanlaisista teoista määrätään lähtökohtaisesti sama seuraamus.

Sääntöjen rikkomiseen johtaneet tapahtumat ja niiden taustat selvitetään perusteellisesti. Joskus yksittäisen oppilaan tekojen taustalta voi paljastua esimerkiksi pidempiä

tapahtumaketjuja tai ristiriitatilanteita, joihin voi liittyä useampia asianosaisia tai avun ja tuen tarvetta.

Kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia sekä turvaamistoimenpiteitä määrättäessä oppilaan kanssa käydään läpi seuraamuksen määrittämiseen johtaneet tapahtumat ja oppilaalle varataan aito mahdollisuus esittää näkemyksensä tapahtuneesta ja määrätystä seuraamuksesta.

Yhteistyö huoltajien kanssa on tärkeää ja heihin ollaan yhteydessä matalalla kynnyksellä. Huoltajia tiedotetaan rikkomuksesta tai laiminlyönnistä, heille varataan tarvittaessa mahdollisuus osallistua kasvatustilanteeseen ja heitä kuullaan ennen kirjallisesta varoituksesta tai määräaikaisesta erottamisesta päättämistä

Perusopetuslain järjestyssääntöjä, mobiililaitteiden käytön rajoituksia ja kurinpitokeinoja koskevia säännöksiä sovelletaan myös esiopetukseen. Varhaiskasvatusta ei ole vastaavia säännöksiä esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen osalta. Varhaiskasvatuksessa ei saa käyttää kurinpitokeinoja, vaan lasten epäasialliseen käyttäytymiseen puututaan pedagogisin keinoin. Opetushallitus suosittelee lasten ikä- ja kehitystaso huomioon ottaen, että oppilaan käyttäytymiseen esiopetuksessa puututtaisiin lähtökohtaisesti samalla tavoin kuin täydentävässä varhaiskasvatuksessa.

2 Lainsäädäntö

2.1 Kasvatukselliset toimet

Perusopetuslaissa säädettyjä kasvatuksellisia toimia ovat kasvatustilanteet ja siivousvelvoite.

Kasvatustilanteet (perusopetuslaki 35 a §)

Kasvatustilanteet ovat ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muutoin rikkoo koulun järjestyksen, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti, voidaan ensisijaisena toimenpiteenä määrätä osallistumaan yhteensä enintään kaksi tuntia kestäväan kasvatustilanteeseen. Kasvatustilanteet voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella.

Kasvatustilanteiden yhteydessä yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa ja tarvittaessa selvitetään laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä keinot koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi. Kasvatustilanteeseen määrää koulun opettaja tai rehtori. Kasvatustilanteet tulee kirjata ja siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajille. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua kasvatustilanteeseen tai osaan siitä, jos se tilanne huomioon ottaen katsotaan tarpeelliseksi.

Siivousvelvoite (perusopetuslaki 35 § 4 mom.)

Jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan.

Tehtävä tulee suorittaa valvotusti eikä se saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi eikä sen suorittaminen saa kestää enempää kuin kaksi tuntia. Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Mikäli tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Tehtävän suorittaminen tulee ottaa huomioon päätettäessä muista lainmukaisista kurinpidollisista toimenpiteistä.

2.2. Kurinpitekeinot

Perusopetuslaissa säädettyjä kurinpitekeinoja ovat lievimmästä ankarimpaan kotitehtävien tekeminen työpäivän päätyttyä, jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen.

Oppilaan määrääminen tekemään kotitehtäviään (perusopetuslaki 36 § 1 mom., 36 a § 1 mom., perusopetusasetus 18 §)

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään. Oppilaan määräämisestä tekemään kotitehtäviään on ilmoitettava oppilaan huoltajalle ja se tulee kirjata.

Jälki-istunto (perusopetuslaki 36 § 2 mom. ja 3 mom., 36 a § 1 mom., perusopetusasetus 18 §)

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi oppilaan, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti. Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia. Oppilas voidaan myös velvoittaa istumaan hiljaa jälki-istunnon ajan. Jälki-istunto voi koostua myös eri toimien yhdistelmästä. Jälki-istuntoa ei voida suorittaa työraugaistuksena.

Oppilas voidaan määrätä osallistumaan sellaisiin tehtäviin, jotka tukevat hänen jälki-istuntonsa aiheuttaneen toiminnan toistumisen tai jatkumisen estämiseksi tarkoitettuja

kasvatuksellisia tavoitteita. Tällainen toiminta voi olla esimerkiksi avustamista yhteisen toiminnan järjestämisessä.

Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta. Jälki-istunto tulee kirjata ja siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle.

Kirjallinen varoitus (perusopetuslaki 36 § 2 mom., 36 a § 1 mom. ja 7 mom., 36 h §)

Oppilaalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Kirjallisen varoituksen antamisesta **päättää sivistyslautakunta tai opetuksen järjestäjän niin päättäessä koulun rehtori.**

Ennen kirjallisen varoituksen antamista oppilaalle on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen kirjallisen varoituksen antamista on oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Opetuksen järjestäjän tulee kurinpitotoimea harkitessaan ottaa huomioon teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso. Kirjallisesta varoituksesta tulee antaa päätös. Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolle on annettu kirjallinen varoitus, järjestetään tarvittava opiskeluhoolto.

Määräaikainen erottaminen (perusopetuslaki 36 § 2 mom., 36 a §, 36 h §)

Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräaikaisesta erottamisesta **päättää opetuksen järjestäjän asianomainen sivistyslautakunta.** Sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen tulee olla edustettuna käsiteltäessä oppivelvollisen lapsen koulusta erottamista koskevaa asiaa **sivistyslautakunnassa**, jollei sosiaalihuollosta vastaava toimielin arvioi läsnäolon olevan ilmeisen tarpeetonta.

Ennen oppilaan määräaikaista erottamista on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen määräaikaista erottamista on oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Määräaikaisesta erottamisesta tulee antaa päätös.

Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus, joka estää määräajaksi erotetun oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Oppilaalle ja oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on varattava tilaisuus osallistua tämän suunnitelman laatimiseen.

Määräaikaista erottamista koskevaa päätöstä ei voida pääsääntöisesti täytäntöönpanna ennen kuin se on saanut lainvoiman. Päätös saa lainvoiman, kun päätökseen ei voi enää hakea muutosta. Kun oppilas on käyttäytynyt niin väkivaltaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus on

kärsinyt tai vakavasti vaarantunut, ja on olemassa ilmeinen vaara, että väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen toistuu, määräaikainen erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen. Määräaikaista erottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun määräaikaisesta erottamisesta päätetään.

Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, joka on erotettu määräaikaisesti, järjestetään tarvittava opiskeluhoito. Opetuksen järjestäjän tulee kurinpitotoimea harkitessaan ottaa huomioon teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso.

2.3 Turvaamistoimet

Perusopetuslaissa säädettyjä turvaamistoimia ovat oppilaan poistumiseen ja poistamiseen liittyvät toimet, opetuksen epääminen, esineiden tai aineiden haltuunotto sekä tavaroiden tarkastaminen.

Oppilaan määrääminen poistumaan (perusopetuslaki 36 b § , 36 h §, perusopetusasetus 18 §)

Rehtori tai koulun opettaja voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulun tilaisuudesta.

Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, joka on poistettu oppitunnilta tai koulun tilaisuudesta, järjestetään tarvittava opiskeluhoito. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa poistumaan määräämisen jälkeen. Rehtori tai opettaja päättää, miten valvonta järjestetään. Oppilaan määrääminen poistumaan tulee kirjata.

Luokasta ja tilasta poistaminen (perusopetuslaki 36 b §, 36 h §)

Rehtorilla ja opettajalla yhdessä ja erikseen on oikeus poistaa luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulun tilaisuudesta oppilas, joka ei noudata opettajan tai rehtorin poistumismääräystä. Rehtorilla ja opettajalla on myös oikeus poistaa koulun alueelta oppilas, joka ei poistu saatuaan tiedon opetuksen epäämisestä.

Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on yhdessä ja erikseen oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä.

Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. Liiallisesta voimankäytöstä voi seurata rikoslain mukainen seuraamus. Poistaminen tulee kirjata ja oppilaalle tulee järjestää tarvittava opiskeluhoito.

Oppilaan opetukseen osallistumisen epääminen (perusopetuslaki 36 c §, 36 a 1 mom., 36 h §, perusopetusasetus 18 §)

Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle opiskeluhuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.

Opetuksen epäämisestä on ilmoitettava tarvittaessa koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Opetuksen epääminen tulee kirjata. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa opetuksesta epäämisen jälkeen.

Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36 h §:ssä tarkoitettuna opiskeluhoollona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.

Esineiden tai aineiden haltuunotto (perusopetuslaki 36 d §, 36 f §)

Kouluun ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen, ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä. Kiellettyjä ja vaarallisia esineitä ja aineita ovat muun muassa alkoholi, tupakka, nikotiinituotteet ja vapet, huumeet, veitset, ampuma-aseet sekä vastaavat esineet ja aineet.

Rehtorilla tai koulun opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista. Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Oikeus käyttää voimakeinoja koskee ensinnäkin oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita. Jos oppilaalla on hallussaan alkoholia, huumeita tai teräaseita haltuunotossa voidaan käyttää viimesijaisena keinona voimakeinoja. Toiseksi oikeus käyttää voimakeinoja koskee mitä tahansa esineitä tai aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen. Jos oppilaalla on hallussaan esimerkiksi

tupakkatuotteita, nikotiinituotteita, vapeja ja hän häiritsee niillä opetusta tai oppimista, haltuunotossa voidaan käyttää viimesijaisena keinona voimakeinoja.

Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita on voimassa ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän työsuunnitelman opetukseen tai toimintaan koulussa tai koulun ulkopuolella. Esineiden ja aineiden haltuunotto on toteutettava mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteillä ei saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Esineiden ja aineiden haltuun ottamisessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta. Toimenpiteiden käyttö tulee kouluissa suunnitella ja ohjeistaa.

Esineen tai aineen haltuunotossa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslaissa. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. Esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee kirjata ja toimenpiteestä on ilmoitettava oppilaan huoltajille mahdollisimman pian.

Tavaroiden tarkastaminen (perusopetuslaki 36 e § ja 36 f §)

Koulun opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä. Lisäksi edellytyksenä on, että oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. Näitä ovat esimerkiksi alkoholi, huumeet ja teräaseet. Oikeus tavaroiden tarkastamiseen ei koske tupakkatuotteiden, nikotiinituotteiden ja vapejen haltuun ottamista.

Oppilaan tavaroilla tarkoitetaan esimerkiksi laukkuja, penaaia ja erilaisia koteloita ja säilytystiloilla esimerkiksi kaappia ja pulpettia. Päällisin puolin tapahtuvalla tarkastamisella tarkoitetaan henkilön yllä olevien vaatteiden ulkopuolista käsin koettelemista. Tarkastusoikeus ei ulotu oppilaan vaatteiden ja ihon väliin kätkeytyneiden esineiden tai aineiden etsimiseen. Hallussapidon ilmeisyydellä tarkoitetaan vaatimusta siitä, että epäilyn perusteella on konkreettinen tosiseikka, joka voi olla esimerkiksi opettajan tai rehtorin oma näköhavainto tai oppilaan tai toisen viranomaisen ilmoitus.

Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy. Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitseman koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla. Tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.

Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita on voimassa ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän työsuunnitelman opetukseen tai toimintaan koulussa tai koulun ulkopuolella.

Tavaroiden tarkastaminen on toteutettava mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteellä ei saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Oppilaan tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta. Toimenpiteiden käyttö tulee kouluissa suunnitella ja ohjeistaa. Oppilaan tarkastaminen tulee kirjata ja toimenpiteestä on ilmoitettava oppilaan huoltajille mahdollisimman pian.

Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen (perusopetuslaki 36 g §)

Opettajan tai rehtorin haltuun ottama häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle viimeistään työpäivän päättyessä.

Kielletyt esineet ja aineet luovutetaan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Luovutus tehdään kuitenkin poliisille tai muulle viranomaiselle, jos oppilaalla tai huoltajalla ei ole oikeutta pitää niitä hallussaan.

Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti esimerkiksi lukitussa kaapissa. Esineiden ja aineiden luovutus tulee järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta. Haltuun otetut huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, ammukset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet tulee luovuttaa poliisille välittömästi.

Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa haltuunottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Esineiden ja aineiden hävittäminen ja luovuttaminen tulee kirjata.

2.4 Kasvatuskeskustelujen ja kurinpitokeinojen käyttäminen eri tilanteissa

Kotitehtävät

Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää, mistä kotitehtävien tekemättä jättäminen tai työvälineiden unohtaminen johtuu.

Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.

Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.

Oppilasta pyydetään tekemään tekemättä jääneet kotitehtävät ja muistutetaan, että jatkossa tehtävät tulee tehdä aikataulussa ja työvälineet tuoda kouluun.

Jos oppilaalla on toistuvasti kotitehtävät tekemättä, opettaja tai rehtori voivat määrätä oppilaan tekemään kotitehtävät koulupäivän jälkeen.

Jos oppilas jättää oppiaineen kotitehtävät tekemättä neljä kertaa neljänneslukuvuoden aikana, oppilas määrätään tekemään kotitehtävät koulupäivän jälkeen.

Jos oppilas edelleen toistuvasti jättää kotitehtävät tekemättä, oppilaalle määrätään jälki-istunto.

Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

Vilppi

Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää epäiltyä lunttaamista tai muuta vilppiä.

Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.

Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.

Jos oppilas lunttaa tai tekee muuta vilppiä, oppilaalle määrätään jälki-istunto.

Toistuvassa vilpissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

Luvattomat poissaolot

Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää, mistä luvaton poissaolo johtuu.

Opettaja on heti yhteydessä huoltajaan.

Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.

(katso: Tainionmäen koulun Poissaoloihin puuttumisen toimintamalli. Opetussuunnitelman liite 13)

Toistuvissa luvattomissa poissaoloissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

Myöhästyminen

Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää, mistä myöhästyminen johtuu.

Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.

Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.

Oppilasta ohjataan tulemaan kouluun ajoissa ja noudattamaan lukujärjestystä.

Mobiililaitteet sekä muut luvattomasti tai häiritsevästi käytetyt tavarat tai esineet

Jos oppilas järjestyssääntöjen vastaisesti oppitunnilla tai välitunnilla pitää luvatta esillä tai käyttää mobiililaitetta tai muuta esinettä häiritsevästi, opettaja pyytää ensisijaisesti oppilasta laittamaan laitteen tai esineen pois.

Jos oppilas ei laita laitetta pois, opettaja pyytää oppilasta antamaan laitteen tai esineen opettajalle.

Jos tämäkään pyytäminen ei tehoa, opettaja voi ottaa laitteen tai esineen oppilaalta ja tarvittaessa käyttää voimakeinoja, jos oppilas tekee vastarintaa. Voimakeinojen käyttö on viimesijainen keino.

Oppilas, joka kieltäytyy laittamasta pois mobiililaitetta tai muuta esinettä tai luovuttamasta sitä opettajalla, voidaan määrätä poistumaan tilasta ja viimesijaisena keinona poistaa oppilas tilasta, jos oppilas tekee vastarintaa. Voimakeinojen käyttö on viimesijainen keino.

Vaarattomat esineet tai tavarat palautetaan oppilaalle / huoltajalle työpäivän päättyessä. Haltuunotosta ilmoitetaan oppilaan huoltajalle. Muutoin opettaja on tarvittaessa yhteydessä huoltajaan.

Järjestyssääntöjen rikkominen

Jos oppilas rikkoo koulun järjestyssääntöjä kolme kertaa **lukukauden aikana**, hänelle määrätään kasvatuskeskustelu.

Jos järjestyssääntöjen rikkominen edelleen jatkuu, oppilaalle määrätään jälki-istunto. Vakavista järjestyssääntöjen rikkomisista (esimerkiksi koulun alueelta poistuminen ilman lupaa, vilppi) seuraa heti jälki-istunto.

Toistuvista järjestyssääntöjen rikkomuksista, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

3 Suunnitelmasta tiedottaminen ja yhteistyö

Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kasvatuksellisista ja kurinpidollisista toimista sekä turvaamistoimenpiteistä tiedotetaan koulun henkilökuntaa, oppilaita ja huoltajia.

Uusi henkilökunta perehdytetään suunnitelmaan ja sääntöihin. Suunnitelma käydään lukuvuoden alussa läpi henkilökunnan kanssa.

Huoltajien kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia määrättäessä. Koulu tekee yhteistyötä myös eri viranomaistahojen kuten opiskeluhuoltopalvelujen, lastensuojelun, sosiaalihuollon, nuorisotyön ja poliisin kanssa.

4 Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkistaminen

Koulun yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä seuraa kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämistä ja niihin liittyviä menettelytapoja koskevan suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta koulussa. Lisäksi kouluissa seurataan ja arvioidaan suunnitelma lukuvuosittain koulussa tehtävän laadunarviointityön sekä muun arvioinnin yhteydessä.

Järjestyssäännöt on laadittu Opetushallituksen antaman ohjeen 1/012/2016 mukaan. Ohjeessa on mainittu lainkohdat, joihin järjestyssäännöt pohjautuvat.

[Ohje järjestyssääntöjen laatimisesta | Opetushallitus](#)

http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/perusopetus/oppivelvollisuus_ja_koulupaikka

(Perusopetuslaki 29 §, Järjestyslaki 10 §)

LIITTEET koulun pihakartta
oppilaan tarkastaminen

Liite Koulun pihakartta

Oppilaan tarkastaminen ja esineiden/aineiden haltuunotto

Oppilaan nimi: _____ pvm _____ klo _____

Oppilaan toivomus tarkastuksen suorittajasta:

Opettajan nimi: _____

Opettaja tavoitettiin ☐

Opettajaa ei tavoitettu ☐

Oppilaan tarkastaminen ☐

Tarkastuksen syy:

Oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyi luovuttamasta kiellettyjä esineitä ja aineita ☐

Oppilas ei ole luotettavasti osoittanut, ettei hänen hallussaan ole kiellettyjä esineitä/aineita ☐

Esineiden/aineiden haltuunotto ☐

Takavarikoidut esineet/aineet: _____

Tarkastuksen suorittajat: _____

Oppilaan allekirjoitus: _____

Esine/aine on luovutettu oppilaalle pvm _____ klo _____

Esine/aine on luovutettu huoltajalle pvm _____ klo _____

Asiasta on oltu yhteydessä poliisiin pvm _____ klo _____

Esine/aine on luovutettu poliisille pvm _____ klo _____

Esine/aine on hävitetty todistajien läsnä ollessa kolmen kuukauden jälkeen
asian ilmoittamisesta huoltajalle pvm _____ klo _____

Allekirjoitukset:

Paikka _____ Aika _____

Oppilaan allekirjoitus: _____

Huoltajan allekirjoitus ja nimen selvennys: _____

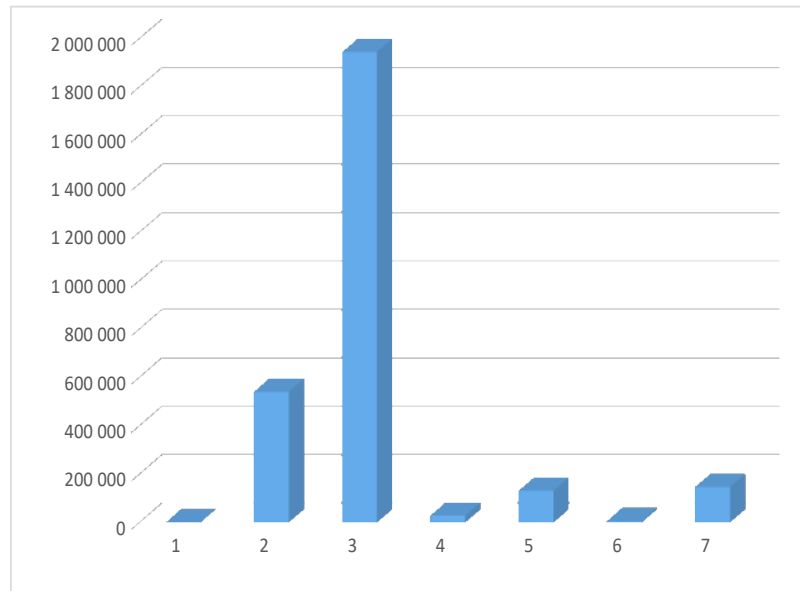
1 SIVISTYSOSASTO

Toiminta-ajatus

Sivistysosaston tehtävänä on luoda, ylläpitää ja kehittää oppimisen ja opettamisen toimintaedellytyksiä sekä tuottaa varhaiskasvatus-, perusopetus-, kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen palveluja kunnassa. **Kuntastrategian** tavoin kunta – myös sivistysosasto - edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palveluja taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Sivistyslautakunnan vastuualueeseen sisältyvät sivistyshallinto, varhaiskasvatus, peruskoulutus, muu koulutus, kirjastotoiminta, kulttuuri sekä vapaa-aikatoimi eli nuoriso- ja liikuntatoimi.

Asukasluku 979 (30.8.2026)

TA 2027	Menot		Tulot		Yhteensä		
	Ulkoiset	Sisäiset	Ulkoiset	Sisäiset	Menot	Tulot	
1 Sivistyshallinto	76 150	3740	300	78 010	79 890	78 310	1 580
2 Varhaiskasvatus	478 320	67 120	3 600	0	545 440	3 600	541 840
3 Esi- ja perusopetus	1 378 560	568 180	200	0	1 946 740	200	1 946 540
4 Muu koulutus	29 400	1 730	2 000	0	31 130	2 000	29 130
5 Kirjastotoimi	101 850	32 080	400	0	133 930	400	133 530
6 Kulttuuritoimi	7 340	1 780	1 500	0	9 120	1 500	7 620
7 Vapaa-aikatoimi	123 750	46 620	21 510	0	170 370	21 510	148 860
YHTEENSÄ	2 195 370	721 250	29 510	78 010	2 916 620	107 520	2 809 100

300 SIVISTYSHALLINTO

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	<i>Ulkoiset</i>	57 846,68	59 220	76 150	76 150	76 150
	<i>Sisäiset</i>	4 227,80	3 240	3 740	3 740	3 740
	<i>Yhteensä</i>	62 074,48	62 460	79 890	79 890	79 890
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	43,39	400	300	300	300
	<i>Sisäiset</i>	12 808,65	60 980	78 010	78 010	78 010
	<i>Yhteensä</i>	12 852,04	61 380	78 310	78 310	78 310
YHTEENSÄ SIS+ULK		49 222,44	1 080	1 580	1 580	1 580

Sivistysosaston hallintoon sisältyvät sivistyslautakunta ja -hallinto.

Sivistyshallinnon tavoitteena on koordinoida ja kehittää kunnan kasvatus-, hyvinvointi- ja sivistyspalveluja. Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä. Sivistysosastolla palvelee kuntalaisia sivistyspalveluihin liittyvissä asioissa ja sivistyshallinnossa valmistellaan lautakunnan käsittelyyn meneviä asioita sekä huolehditaan päätösten täytäntöönpanosta.

Sivistyshallinnon netto 75 850 euroa vyörytetään sivistysosaston muille tulosalueille.

Taloussuunnitelma 2027–2029

Sivistyspalveluista vastaa sivistyslautakunta ja sen alainen sivistysosasto. Osaston toimintaa johtaa ja koordinoi sivistysjohtaja, joka toimii esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä lautakunnassa. Osastonjohtajana toimii kirjastonhoitaja. Sivistyslautakunnassa on viisi (5) jäsentä.

Sivistysosaston toimistosihteeri tuottaa tukipalveluja koko sivistysosastolle.

Toiminnan painopisteet

Toiminnan painopisteenä on sivistysosaston toimintojen ja palveluiden turvaaminen ja hyvinvoinnin tuottaminen kuntalaisille.

Vuonna 2023 käyttöön otettuun hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvään HYTE-kertoimeen ja sitä kautta valtionosuuksiin pyritään vaikuttamaan prosessi- ja tulosindikaattoreiden avulla mahdollisuuksien mukaan. Prosessi-indikaattorit kuvaavat kunnan voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä edellytyksiä vaikuttavalle ja koordinoitulle hyvinvoinnin ja terveyden edistämiselle. Tulosindikaattoreilla pyritään muutokseen (mm. terveydentila ja ylipaino 8.–9. luokkalaisilla, koulutuksen ulkopuolelle jäävät).

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Lautakunta kokousta tarvittaessa, noin kahdeksan (8) kokousta vuodessa.

Henkilöstöresurssit 43 600 €):

- 1) sivistysjohtaja (30 %) ja
- 2) koko sivistysosaston yhteinen toimistosihteeri (hallinto 20 %).
- 3) yhdistelmätyöntekijä laitospäivähoitaja – linja-autonkuljettaja* (hallinto 27 %).

**) Hallintosäännön 15 § mukaan henkilöstö kuuluu sille osastolle, jonne enin osa hänen työpanoksestaan kohdistuu. Laitospäivähoitaja tekee työajastaan 56 % koulukuljetuksia ja 27 % sivistysosaston suoraan kustantamaa laitospäivähoitaja- tai muuta vastaavaa työtä. Loput 17 % palkkakustannuksista ja kiinteistövarallaolon kustantaa tekninen osasto.*

Laadulliset

Sivistyslautakunta vastaa sivistyspalveluiden linjauksista, toiminnan kehittämisestä sekä tapauskohtaisesti harkinnanvaraisesti ratkaistavista asioista. Osaston johtoryhmän kokouksia ja henkilöstökokouksia pidetään tarvittaessa.

Henkilöstö hyödyntää Eduhousen koulutusmahdollisuuksia (khall 4.9.2023).

Epassin henkilöstöetua á 100 euroa jatketaan vuonna 2027 osana henkilöstön hyvinvointia. Etu saatiin käyttöön syyskuussa 2025.

Taloudelliset

Hallinto seuraa koko osaston toiminnan toteutumista määrärahojen ym. resurssien puitteissa.

Talousarvion tekovaiheessa yhteinen koulun ja varhaiskasvatuksen hanke on päättymässä. V. 2027 talousarvioon sisältyy vapaa-aikatoimen HSM5-hanke.

Tunnusluvut ja mittarit (käsittää ulkoiset ja sisäiset erät)

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Ltk kokoukset *)	7	8	8	8	8
Laatu					
Selonteko sis. valvonnasta ja riskienhallinnasta	0	1	1	1	1
Taloudellisuus					
Hallinto €/asukas	55	62	77	75	75
Osaston hlöstökulut	1 564 780,46	1 712 740	1 706 820	1 650 000	1 650 000
Voimavarat					
Hallinto/htv	0,5	0,9	0,8	0,5	0,5
Osaston hlöstö/htv	29-28	31/30,2	31/29,3	30/28	30/28

310 VARHAISKASVATUS

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	<i>Ulkoiset</i>	382 054,59	504 260	478 320	478 320	478 320
	<i>Sisäiset</i>	37 331,16	42 170	67 120	67 120	67 120
	<i>Yhteensä</i>	419 385,75	546 430	545 440	545 440	545 440
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	16 116,23	4 600	3 600	3 600	3 600
	<i>Sisäiset</i>	0,00	0	0	0	0
	<i>Yhteensä</i>	16 116,23	4 600	3 600	3 600	3 600
YHTEENSÄ SIS+ULK		403 269,52	541 830	541 840	541 840	541 840

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan varhaiskasvatuslain mukaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tulosalueeseen sisältyy perhepäivähoito, päiväkotiki Nuppukumpu, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, muut päivähoito palvelut, lasten kotihoidontuki ja vauvaraha.

Tulosalueen tehtävänä on tarjota varhaiskasvatuslain mukainen hoitopaikka kaikille päivähoitoa tarvitseville lapsille asetuksen 2 § asettaman ajan puitteissa. Lasten kotihoidontukea, samoin kuin kuntalisää, maksetaan niistä alle 3-vuotiaista lapsista, jotka eivät käytä kunnallisia päivähoitopalveluja. Vauvarahaa maksetaan jokaisesta kivijärveläisestä vauvasta á 250 euroa vuoden 2026 tapaan.

Taloussuunnitelma 2027–2029

Toiminnan painopisteet

Varhaiskasvatuksen arvoperustana on päivähoito toteuttaminen yksilöllisesti, tasavertaisesti, vanhempien vakaumuksia kunnioittaen, avoimesti, turvallisesti ja luotettavasti, sosiaalisuuteen kasvattaen sekä läheisyyttä ja lämpöä luoden. Arvot mukailevat *kuntastrategiaa*, jonka visiossa Kivijärvi on vireä paikka yrittää, kasvattaa lapsia ja asua. Strategiaa läpileikkaavina teemoina nämäkin lakisääteiset palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti, laillisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Varhaiskasvatuslain mukaan kunnan on huolehdittava, että varhaiskasvatuksessa on riittävä määrä eri kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä, jotta varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa ja jotta myös vammaisten ja muiden lasten tuen tarpeisiin vastataan (varhaiskasvatuslaki, 25 § 1 mom.).

Varhaiskasvatusta kehitetään ammatillisen esimiestyön avulla. Päiväkotiki Nuppukumpu ja perhepäivähoito toimivat osin yhdessä toteuttaen Kivijärven omaa varhaiskasvatussuunnitelmaa valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman ohessa. Toiminta on lapsilähtöistä, monipuolista ja tavoitteellista. Yhteistyötä tehdään koulun, naapurikuntien ja kivijärveläisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa.

Nuppukumpu siirtyi toukokuussa 2020 väistötiloista uusiin tiloihin, jotka ovat kirjastorakennuksessa. Nuppukumpu muutettiin ryhmäperhepäivähoitoyksiköstä päiväkodiksi (sivltk 21.9.2021 § 68). Kelpoinen varhaiskasvatusjohtaja saatiin palkattua (sivltk 27.1.2026 § 6).

Varhaiskasvatus päivähoidon osalta on ollut maksutonta 1.8.2026 alkaen (sivltk. 16.4.2026 § 38).

Investointitoiveet:

Sivistysosaston TVT-laitteet, varhaiskasvatus, 5 000 euroa (yhteinen kirjastokulttuurin kanssa).

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Henkilöstöresurssit (371 000 €):

1. varhaiskasvatusjohtaja/päiväkodin johtaja, jolle vastuu varhaiskasvatusta ja pedagoginen johtaminen kuuluu
2. päiväkotitoiminta Nuppukummussa neljä (4) varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa ja yksi (1) ryhmäavustaja, yksi lastenhoitaja pitkällä opintovapaalla
3. yksi (1) omassa kodissaan työskentelevä perhepäivähoitaja, määräaikainen
4. määräraha koulukäynninohjaajalle iltapäivätoiminnan osalta (35%)
5. henkilökohtainen avustaja (50%, uusi varaus)
6. toimistos sihteeri (15 %), jolle kuuluu varhaiskasvatuksen tukipalvelut sekä
7. pienehkö määräraha välttämättömiin sijaisuuksiin.

Laadulliset

Varhaiskasvatuslaki edellyttää, että kunnan käytettävissä on oltava varhaiskasvatuksessa esiintyvää tarvetta vastaavasti varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluja. Palvelu on tarpeellinen ja lakisääteinen ennaltaehkäisevän tuen ja varhaisen puuttumisen muoto. Palvelu hankitaan ostopalveluna. Painopiste siirtyy vuonna 2027 enemmän perusopetuksen puolelle.

Uusi toiminnanohjausjärjestelmä otetaan maksimaalisesti käyttöön. Varhaiskasvatuksen henkilökunnan vaateraha on á 80 euroa ALV 0.

Taloudelliset

Tavoitteena on toimia määrärahojen puitteissa sekä varhaiskasvatuslaki ja -asetus huomioon ottaen. Ulkopuolista hankerahoitusta pyritään saamaan.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Hoitopäivät	3 514	3 600	3 200	3 200	3 200
Lapsia hoidossa 31.12.	29	24	29	29	29
Taloudellisuus					
Varhaiskasv. netto *)	403 269,52	541 830	541 840	490 000	500 000
Päivähoito netto **)	372 928,44	496 830	490 840	450 000	450 000
KHT, kuntalisä ja vauvar.	30 341,08	45 000	51 000	50 000	50 000
Voimavarat					
Hoitohenkilöstö, htv	7,3	8,5	8	7	7

* sis. aamu- ja iltapäivätoiminnan

** ilman kotihoidontukea ja vauvarahaa

330 ESI- JA PERUSOPETUS

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	<i>Ulkoiset</i>	1 276 189,06	1 468 110	1 378 560	1 378 560	1 378 560
	<i>Sisäiset</i>	465 712,57	462 350	568 180	568 180	568 180
	<i>Yhteensä</i>	1 741 901,63	1 930 460	1 946 740	1 946 740	1 946 740
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	58 135,80	76 320	200	200	200
	<i>Sisäiset</i>	10 011,05	0	0	0	0
	<i>Yhteensä</i>	68 146,85	76 320	200	200	200
YHTEENSÄ SIS+ULK		1 673 754,78	1 854 140	1 946 540	1 946 540	1 946 540

Tainionmäen koulu on yhtenäinen perusopetuksen koulu, jossa toimivat vuosiluokat 0-9. Talousarvio sisältää esi- ja perusopetuksen, kuljetukset, ruokailun ja muu oppilashuollon sekä mahdolliset hankkeet.

Esiopetuksen tavoitteena on yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa edistää lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa. Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaan kasvua, oppimista ja kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä tarjota oppilaalle mahdollisuus laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen.

Kuntastrategian hengen mukaisesti ”Kivijärvellä on terve koulu ja kasvuympäristö. Oppimisympäristön viihtyvyyteen panostetaan”.

Taloussuunnitelma 2027–2029

Toimintamuutos

Liikunta koulun toimintakulttuurissa on osa lasten ja nuorten liikuntaharrastuksen ja hyvinvoinnin kehittämistä. Tähän tähtäävä Liikkuva koulu -toiminta jatkuu koulussa, vaikka hanke rahoituksineen ei enää jatku. 23.5.2025 voimaan tullut perusopetuslain muutos ja Opetushallituksen tekemä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma perusteiden muutos, joka astui voimaan 1.8.2026, velvoittavat esi- ja perusopetuksen edistämään liikunnallista elämäntapaa.

Tieto- ja viestintätekniikan (TVT) toimintaedellytykset ja laitteiston ajantasaisuus turvataan säännöllisellä välineistön päivityksellä (henkilökunnan työkonet ja luokkien älytaulut) ja digitutor-toiminnalla. Kaikille yläkoulun oppilaille on hankittu koneet omaan opiskelukäyttöön ja alakoulun oppilaiden yhteiskäytössä olevat koneet on uusittu. 1-3. – luokilla on yhteiskäytössä IPadeja.

Toiminnan painopisteet

Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on, että perusopetus on kokonaisuus, jossa oppilaalle turvataan yhtenäinen ja johdonmukaisesti etenevä oppimispolku esiopetuksesta peruskoulun loppuun saakka. Vuosiluokkien 0–9 opetus toteutetaan kokonaisuudessaan Tainionmäen koulussa, jolla osaltaan

vahvistetaan myös koulun yhtenäisyyttä, yhteistä arvopohjaa ja toimintakulttuuria. Koulun kerhotoimintaa kehitetään edelleen. Lukuvuodelle 2026–2027 kunnan vapaa-aikatoimi on saanut valtion hankerahoitusta Harrastamisen Suomen malli 5 -hankkeeseen, jolla rahoitetaan myös kevätlukukauden 2027 kerhotoiminta.

Koululla jatketaan perusopetuksen laatukriteereiden mukaista arviointijärjestelmän toteuttamista ja kehittämistä.

Yhteistyömuotoja eri oppiaineiden välillä sekä yhteissuunnittelua pyritään edelleen lisäämään. 1.8.2025 voimaan tulleen oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistuksen mukaisesti oppilaiden tukemista yhteis- tai samanaikaisopettajuudella pyritään edelleen ylläpitämään. Talousarvioon on varattu määräraha tuntiopettajalle, ns. resurssiopettajalle sekä erityisopetuksen tuntiopettajalle kevätlukukaudeksi 2027. Näiden lisäksi oppilaan henkilökohtaiselle avustajalle on varattu määräraha vuodeksi 2027.

Opettajien lisä- ja täydennyskoulutukseen pyritään kiinnittämään erityistä huomiota; koululla tarvitaan lisäkoulutusta muun muassa tekoälyyn liittyviin asioihin sekä nepsy-kirjon oppijoiden kanssa toimimiseen.

Opiskeluhoiltoa, ja koulun toimintaa yleisesti, kehitetään edelleen Opetushallituksen ohjeiden mukaisesti. Tämä tarkoittaa muun muassa poissaolojen suunnitelmallista seuraamista, niihin puuttumista ja kouluun kiinnittymisen tukemista sekä koulun opetussuunnitelman liitteinä olevien eri suunnitelmien (esim. kriisisuunnitelma) päivittämistä.

Investointitoiveet:

Sivistysosaston TVT-laitteet, 10 000 euroa. Koulukuljetuskaluston uusimista.

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Opetusta annetaan esiopetuksessa ja perusopetuksen vuosiluokilla 1-9.

Perusopetuksen päättötodistuksen ja jatko-opiskelupaikan toiselle asteelle saa ikäluokastaan pääsääntöisesti 100 %.

Henkilöstöresurssit (1 006 900 €):

1. rehtori
2. esiluokanopettaja
3. erityisluokanopettaja
4. kolme luokanopettajaa
5. seitsemän tuntiopettajaa (n. 5,4 htv)
6. lehtori
7. kaksi ma. opettajaa, kevätlukukausi
8. kolme koulunkäynninohjaajaa
9. henkilökohtainen avustaja
10. laitospäällikö, koulukuljetukset (56 %)
11. toimistosihteeri (30 %)

Laadulliset

Kivijärven oppilaat opiskelevat perusopetuksen oppimäärän omassa lähikoulussaan. Oppilaille turvataan perusopetuslain mukaiset opiskelumahdollisuudet joustavien opetus- ja koulukuljetusjärjestelyjen sekä tarkoituksenmukaisten resurssien avulla. Opetukseen annetut resurssit pyritään kohdentamaan tehokkaasti parhaalla mahdollisella tavalla.

Perusopetuksen oppilaiden yksilölliset tarpeet ja opetustoiminnan kannalta järkevät ryhmäkoot huomioidaan opetuksen suunnittelussa.

Perusopetuksen laatukriteereiden mukaisesta arvioinnista saatuja tuloksia hyödynnetään opetuksen laadun ja sekä yleisesti koulun kehittämisessä. Oppilaiden toiveisiin perustuvalla kerhotoiminnalla pyritään edistämään oppilaiden hyvinvointia (matala kynnys harrastustoimintaan).

Opetushenkilöstön tiedollisten ja taidollisten valmiuksien uusiutumisen merkitystä pidetään tärkeänä myös opetuksen laadun kehittämiseksi. Koulun digitutor-opettaja, TVT-laitteiston ajanmukaisena pitäminen, tekoälyyn liittyvä koulutus sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytänteiden uudistaminen ja näihin liittyvä koulutus auttavat toimintakulttuurin muutoksessa ja ylläpitämisessä. Opettajien koulutusta nepsy-kirjon oppijoihin liittyen pyritään lisäämään.

Arvioinnin kehittäminen on edelleen ajankohtainen oppilaiden yhdenvertaisuutta vahvistava asia. Uudet perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet valmistuvat vuoden 2027 lopulla ja tulevat voimaan 1.8.2028.

Taloudelliset

Koulun toiminta tapahtuu talousarvion määrärahojen mukaisesti. Kotikuntakorvaukset aiheuttavat käyttötalouteen noin 63 000 euron nettokustannukset.

Tunnusluvut ja mittarit

(käsittää käyttötalouden ulkoiset ja sisäiset erät)

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Esiopetus, oppilaat (k/s)	11/7	8/8 (7)	7/6 (5)	6(5)/4	4/10(8)
Perusopetus, oppilaat (k/s)	72/73	74/74	75/76	76/72(71)	72(71)/68
Peruskoulun päättävät	9	8	6	10	8
Tuntikehys (keväät/syksy)	290/290	290/290	290/290	290/290	290/290
Yleisop.tunnit/oppilas	3,5	3,5	3,5	3,6	3,8
Erityisopetuksen tunnit	14	24	32	22	22
Opetusryhmien koot	6-11	5-11 (23)	6-11(17)	7-11	7-11
Opp./opettaja keskim.	5,9	5,9	5,5	5,3	5,1
Kulj.oppilaat (k/s)(0-9)	45/42	43/45(44)	46/44	44/40	40/39
Por:n koko keskimäär.0-9	8	8	8	8	7
Laatu / hyte-kertoimen perusteet					
Oppilaiden poissaolot	x	x	x	x	x
Liikuntavälitunnit	x	x	x	x	x

Osallisuus (tea-viisari)	x	x	x	x	x
Taloudellisuus					
Käyttömenot €/asukas	1 723	1 905	1988	1988	1988
Käyttömenot €/oppilas	21 243	23 540	23738	24640	25278
Käyttömenot €/opetust.	158	175	176	176	176
Opetusmateriaali/oppilas	398	426	427	443	456
Koulukuljetus/kuljetusopp.	1 963	2 135	2245	2405	2526
Voimavarat htv					
Vak. opettajat / htv	14/12,2	14/12,2	14/12,4	14/12,4	14/12,4
Koulunkäynninohjaajat	3	3	4	4	4
Koulukuljettaja, htv	0,56	0,56	0,56	0,56	0,56

340 MUU KOULUTUS

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	Ulkoiset	28 593,24	23 500	29 400	29 400	29 400
	Sisäiset	654,72	1040	1730	1 730	1 730
	Yhteensä	29 247,96	24 540	31 130	31 130	31 130
Tulot	Ulkoiset	652,00	0	2 000	2 000	2 000
	Sisäiset	0,00	0	0	0	0
	Yhteensä	652,00	0	2 000	2 000	2 000
YHTEENSÄ SIS+ULK		28 595,96	24 540	29 130	29 130	29 130

Muu koulutus käsittää kansalaisopiston ja musiikkiopiston.

Kivijärvellä toimii Karstulan kansalaisopisto, joka on kuntalaisten arvostama vapaan sivistystyön oppilaitos, matalan kynnyksen harrastus- ja oppimispaiikka sosiaaliselle kasvuille, itsensä kehittämiselle sekä henkisen ja fyysisen vireyden ylläpitämiseen.

Kivijärvi on jäsen Viitasalo-opistossa, jonka isäntäkuntana on Saarijärven kaupunki. Viitasalo-opiston toiminta-ajatuksena on toiminta-alueensa musiikin ja tanssin harrastuksen kehittäminen ja musiikin ja tanssin perusopetuksen antaminen sekä harrastajille että ammattiin aikoville.

Kuntastrategiassa mainittua 'tunnettuutta' tuetaan kuntarajat ylittävällä yhteistyöllä, tässä tapauksessa Saarijärven ja Karstulan sekä muiden mukana olevien kuntien kanssa.

Taloussuunnitelma 2027 - 2029

Toiminnan painopisteet

Kuntalaisille tarjotaan mahdollisuuksia itsensä tiedolliseen ja taidolliseen kehittämiseen. Yhteistyötä oppilaitosten välillä lisätään ja toimintoja monipuolistetaan ajan vaatimusten mukaisiksi. Kansalaisopiston tuntimäärä pysyy ennallaan, mutta sisältöä pyritään kuitenkin kehittämään ja monipuolistamaan.

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Tavoitteena on saada tuotettua annettujen tuntimäärien puitteissa määrällisesti mahdollisimman monipuolista koulutustarjontaa.

Laadulliset

Kansalaisopiston toiminta on joustavaa ja käyttäjälähtöistä. Opisto tukee myös omaehtoista kulttuurinharrastamista ja -tuottamista. Opetusta pyritään tarjoamaan kuntalaisten toivomissa aiheissa ja tarvittaessa myös lyhytkursseina ja luentoina.

Musiikkiopiston tavoitteena on perus- ja opistotasolla kurssitutkintojen suorittaminen valtakunnallisten suositusten mukaisesti niin, että oppilaalla on

opintonsa päätettyään hyvä taito omassa erityisaineessaan ja mahdollisuudet musiikin tai tanssin jatko-opintoihin.

Taloudelliset

Koulutus toteutetaan annettujen tuntimäärien mukaisesti. Selvitetään tarkemmin kustannusten synty.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Kansalaisopisto					
Opetustuntien määrä	598	500	520	530	530
Opiskelijoiden määrä	106	90	95	95	95
Musiikkiopisto					
Opetustuntien määrä	137	350	139	200	200
Yksilöopiskelijat	15	11	2	10	10
Taloudellisuus					
Kansalaisopisto					
Toimintakate	27 023,08	19 400	25 200	22 000	22 000
€/opetustunti	48	39	48	42	42
€/opiskelija	270	216	265	232	232
Musiikkiopisto					
Toimintakate	1 605	3 800	2 000	2 500	2 500
€ / opiskelija	105	345	1 000	250	250
Voimavarat					
Henkilöstö, htv	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.

350 KIRJASTOTOIMI

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	<i>Ulkoiset</i>	94 851,96	100 810	101 850	101 850	101 850
	<i>Sisäiset</i>	29 926,24	31 050	32 080	32 080	32 080
	<i>Yhteensä</i>	124 778,20	131 860	133 930	133 930	133 930
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	457,57	300	400	400	400
	<i>Sisäiset</i>	0,00	0	0	0	0
	<i>Yhteensä</i>	457,57	300	400	400	400
YHTEENSÄ SIS+ULK		124 320,63	131 560	133 530	133 530	133 530

Kunnan tehtävänä on järjestää kirjasto- ja tietopalvelut. Yhteiseen Keski-kirjastojärjestelmään Kivijärvi on kuulunut 1.10.2013 alkaen ja verkko on kattanut koko Keski-Suomen vuoden 2014 lopusta lähtien. Yhteisen kirjastojärjestelmän lisäksi yhteistyötä tehdään mm. hankinnoissa (e-kirjat, e-lehdet) ja logistisissa ratkaisuissa.

Uusin kirjastolaki tuli voimaan 1.1.2017 ja sen tavoitteena on edistää:

- 1) väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin;
- 2) tiedon saatavuutta ja käyttöä;
- 3) lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa;
- 4) mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen;
- 5) aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Kuntastrategiaan peilaten kirjastopalvelut osaltaan edistävät asukkaiden hyvinvointia demokraattisesti, tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Lakisääteiset peruspalvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti (mm. hankintatoiveet).

Taloussuunnitelma 2027–2029

Toimintamuutos

Kirjasto on kunnan ainoita kulttuurimuotoja. Turvataan paikalliset kirjastopalvelut. Jatketaan yhteistyötä Keski-kirjastojen kanssa. Kirjastossa on sekä asiakaspalveluaukioloa että omatoimikirjaston aukioloa. Omatoimisuus otettiin käyttöön heinäkuussa 2022 ja sitä laajennettiin 10 tunnilla 1.7.2026. Samalla torstain asiakaspalveluaukiolo lyhennettiin klo 19 → klo 16.

Kirjastonhoitaja toimii edelleen sivistysjohtajana.

Toiminnan painopisteet

Huolehditaan, että asiakkaiden käytettävissä on pätevää ja asiakaspalveluun soveltuvaa henkilöstöä, mutta myös omatoimista kirjastoaikaa. Erityisesti riittävällä, ajankohtaisella ja monipuolisella / tarkoituksenmukaisella kokoelmalla ja asiallisella välineistöllä innostetaan kaikkia ikäluokkia käyttämään kirjastoa lukuharrastukseen, tiedon etsimiseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen.

Keski-Suomen kirjastojen kirjastojärjestelmää ollaan vaihtamassa vuonna 2027.

Investointi-/korjaustoiveet

Pienimuotoisia korjaus-/maalaustarpeita rakennuksen ulkopuolella (listat, ikkunanpuitteet) ja katon uusiminen toiveena tekniselle osastolle.

Sivistysosaston TVT-laitteet, 5 000 euroa (yhteinen varhaiskasvatuksen kanssa)

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Tavoitteena on kartuttaa kirjaston kokoelmia määrällisesti. Asukasluvun pienenemisen myötä lainaaja- ja käyntimäärät sekä lainausmäärät ovat pienentyneet. Omatoimikirjastolla pyritään vaikuttamaan lainaaja-, käynti- ja lainausmääriin.

Henkilöstöresurssit (69 000 €):

- 1) kirjastonhoitaja = sivistysjohtaja (70 %)
- 2) toimistosihteeri (35 %)

Laadulliset

Pyritään monipuolistamaan aineistoa asiakkaiden toiveiden mukaisesti sekä hyödynnetään Keski-kirjastojen kokoelmia. Poistetaan aineistoa kokoelmista vanhentuneen aineiston osalta. Uusitaan TVT-laitteita. Kehitetään kirjaston kulttuurihyvinvointia.

Uusi kirjastojärjestelmä otetetaan maksimaaliseen käyttöön. Otetaan huomioon koulutustarpeet.

Taloudelliset

Kokoelmaa lisätään määrärahojen puitteissa.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Kotilainat	8 866	9 000	9 200	9 400	9 200
Lainat/asukas	9	9	9	9	9
Lainajaat	243	230	240	250	250
Kävijämäärä/v	8 272	4 400	8 500	8 500	8 500
Omatoimikäynnit	961	700	1 000	1 100	1 100
Verkkokäynnit	7 646	7 000	7 800	7 800	7 800
Kirjastoaineisto	27 307	27 900	28 200	28 500	28 800
- josta kirjoja	25 153	25 900	25 900	26 200	26 500
Aukiolotunteja/v	984	1 010	900	900	900
Omatoimiaukioloh	3 204	3 000	3 800	3 800	3 800
Taloudellisuus					
Toimintakulut	124 778,20	131 860	133 930	133 930	133 930
- kstoaineistokulut	15 193,41	16 200	15 900	16 000	16 000
- henkilöstökulut	69 350,18	69 260	71 690	72 000	72 000
Toimintakate/as.	123	130	136	140	142
€ / käynti	15	30	16	16	16
€ / laina	14	15	15	14	15
Voimavarat					
Henkilöstö, htv	1,4 (1,1)	1,4 (1,1)	1,4 (1,1)	1,4 (1,1)	1,4 (1,1)

360 KULTTUURI JA HYVINVOINTI

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	Ulkoiset	4 529,80	5 640	7 340	7 340	7 340
	Sisäiset	-22,46	2430	1780	1 780	1 780
	Yhteensä	4 507,34	8 070	9 120	9 120	9 120
Tulot	Ulkoiset		0	1 500	1 500	1 500
	Sisäiset		0	0	0	0
	Yhteensä	0,00	0	1 500	1 500	1 500
YHTEENSÄ SIS+ULK		4 507,34	8 070	7 620	7 620	7 620

Lain kuntien kulttuuritoiminnasta mukaan kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Kulttuuritoimi osana kunnan sivistystointa tukee ihmisten ja yhteisöjen henkistä vireyttä, järjestää ja välittää kulttuuri- ja juhlatilaisuuksia sekä tarjoaa mahdollisuuksia taiteen harrastamiseen. Lisäksi kulttuuritoimi on mukana paikallisen kulttuuriperinteen vaalimisessa ja edistämisessä.

Kulttuurisektori (=kirjasto) vastaa kulttuuripalveluista ja kunnan juhlista, joihin on varattu määräraha ”kulttuuritoimen” puolelle.

Kuntastrategian mukaisesti kulttuuritoiminnoissa tehdään yhteistyötä järjestöjen ja eri sidosryhmien kanssa me-henkeä vahvistaen. Lisäksi kunta tuottaa kulttuuria myös muulla tavoin, yhteisöllisyyden ja elinvoiman näkökulmasta.

Taloussuunnitelma 2027–2029

Toimintamuutos

Kulttuuritoiminnassa painopiste on siirtynyt entistä enemmän yhdistyksille ja vapaaehtoisille. Yhdistysavustuskäytäntö palautettiin 2014 ja sitä jatketaan yhteistyö- ja ostopalveluluonteisesti (100 e/järjestettävä julkinen kulttuuri-tapahtuma/vuosi/yhdistys). Joka tapauksessa myös kunnan on tuotettava kulttuuripalveluja, esim. yhteislauluiltoja ja muita tapahtumia eri vuodenaikoina.

Tiedottamisessa käytetään kunnan kotisivuja, facebook-sivustoja sekä tarvittaessa paikallislehteä.

Toiminnan painopisteet

Taide-elämyksiä luodaan musiikin, teatterin, kuvataiteen, tanssin, kirjallisuuden ja/tai elokuvan keinoin eli tuetaan kuntalaisten henkistä vireyttä, elämänlaatua ja hyvinvointia erilaisin tapahtumin joko luomalla niitä paikallisin voimin tai ostamalla ammattilaisilta.

Järjestetään paikallisia tapahtumia mm. kansallisina juhlapäivinä, mm. itsenäisyyspäivänä.

Paikallista kulttuuriperinnettä vaalitaan tehostamalla/tukemalla kotiseututyötä ja keräämällä edelleen paikallista perinnetietoa.

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Tavoitteena on tarjota kulttuuritapahtumia kuntalaisille resurssien puitteissa.

Henkilöstöresurssit:

Sivistysjohtaja / kirjastonhoitaja oman työn ohessa. Kulttuurivivahteisia tapahtumia järjestävät myös muut osastot ja tulosalueet.

Laadulliset

Pyritään tekemään yhteistyötä eri yhdistysten, yhteisöjen, taiteen harjoittajien, vapaa-aika-, kirjasto- ja koulutoimen, kansalaisopiston ja naapurikuntien kanssa.

Taloudelliset

Toiminta tapahtuu määrärahojen ym. resurssien puitteissa.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Juhlat	1	2	1	1	1
Yleisömäärä juhlissa	65	100	60	60	60
Yhteislauluillat	0	4	4	4	4
Teatterit, konsertit	6	3	2	2	2
Avustukset + VN	200+340	500+340	500+340	500+340	500+340
	0				
Taloudellisuus					
Toimintakate	4 507	8 070	7 620	7 000	7 000
Toimintakate/asukas	4	8	8	8	8
Voimavarat					
Henkilöstö, htv	0	0	0	0	0

370 VAPAA-AIKA JA HYVINVOINTI

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	Ulkoiset	136 855,71	128 140	123 750	123 750	123 750
	Sisäiset	41 025,71	41 280	46 620	46 620	46 620
	Yhteensä	177 881,42	169 420	170 370	170 370	170 370
Tulot	Ulkoiset	39 274,70	20 250	21 510	21 510	21 510
	Sisäiset	0,00			0	0
	Yhteensä	39 274,70	20 250	21 510	21 510	21 510
YHTEENSÄ SIS+ULK		138 606,72	149 170	148 860	148 860	148 860

Vapaa-aikatoimen tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tarjoamalla liikunta-, urheilu- ja nuorisopalveluja sekä tiloja. Toiminta tukee järjestöjen ja yhteisöjen toimintaa. Vapaa-aikatoimi toimii myös yhteyshenkilönä ehkäisevässä päihde- ja väkivaltatyössä ja vastaa osaltaan kunnan hyvinvointisuunnitelman toteutuksesta. Vapaa-aikaohjaaja toimii työsuojelupäällikkönä.

Taloussuunnitelma

Toimintamuutos 2027–2029

Tavoitteena luoda liikuntaneuvontaa kuntaan, saada ehkäisevää päihdetyötä näkyvämmäksi ja panostaa nuorisotyöhön koululla. Crazy action -toimintaa jatketaan. Karstulan kunta tuottaa jatkossa etsivän nuorisotyön palvelut myös Kivijärvelle.

Nuorten kesätyöllistäminen jatkuu.

Työsuojelussa tehdään riskien arviointia ja otetaan käyttöön vuosittainen hyvinvointikysely.

Kuntalaisten hyvinvointia ja mielipiteitä kartoitetaan kyselyllä.

Toiminnan painopisteet

Vuoden 2027 painopisteet noudattavat Kivijärven hyvinvointisuunnitelmaa 2025–2029 ja sen kolmea pääteemaa:

- Mielen hyvinvointi – yksinäisyyden ehkäisy ja yhteisöllisyyden lisääminen
- Arjen turvallisuus – turvalliset harrastus- ja kokoontumispaikat, digitaalinen saavutettavuus
- Liikunnallinen elämäntapa – liikunta ja terveelliset elämäntavat osana arkea (harrastuksissa liikunnan soveltaminen niin, että kaikki pääsevät osallistumaan).

Vapaa-aikatoimi osallistuu Kivijärven hyvinvointisuunnitelman 2025–2029 toteutukseen erityisesti seuraavilla osa-alueilla:

- Asiakaslähtöisyys – matalan kynnyksen palvelujen ja harrastuspaikkojen tarjoaminen
- Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuudet – nuorisovaltuusto ja palautekanavat
- Ennaltaehkäisevät palvelut – etsivä nuorisotyö, liikuntatempaukset ja tapahtumat, kerhot
- Kuntalaisten vastuu omasta hyvinvoinnistaan – yhteisöllisyyden ja omaehtoisen liikunnan tukeminen, liikuntapaikkojen ylläpito
- Sektorien välinen yhteistyö – yhteistyö hyvinvointialueen, yhdistysten, seurakunnan ja naapurikuntien kanssa

Vapaa-aikatoimi on mukana ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön suunnitelman toteutuksessa. Painopisteenä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen, yhteisöllisyyden vahvistaminen ja turvallisten toimintaympäristöjen varmistaminen.

Talousarvion 2027 toiminnalliset, määrälliset ja laadulliset tavoitteet

Vapaa-aikatoimi ylläpitää monipuolista ja saavutettavaa toimintaa eri ikäryhmille. Toiminnan tavoitteena on lisätä kuntalaisten osallisuutta, hyvinvointia ja liikkumista arjessa. Toimintaa mitataan ja arvioidaan sekä kysytään palautetta kuntalaisilta.

Yhteisöllisyyttä ja mielen hyvinvointi: nuorisotilatoiminta, teemapäivät ja yhteisötapahtumat.

Turvallinen harrastusympäristö: ulkoalueiden kunnossapito, valaistus ja esteettömyys.

Liikunnallinen elämäntapa: kampanjat, kerhotoiminta/hankkeet.

Ehkäisevä päihde- ja väkivaltatyö: monialainen yhteistyö, kouluyhteistyö ja tapahtumat.

Osallisuus ja vaikuttaminen: nuorisovaltuuston ja palautekanavien kehittäminen.

Henkilöstöresurssit (54 000 €):

Vapaa-aikaohjaaja, hankkeen kerhohetäjät

Taloudelliset

Vapaa-aikatoimen toiminta rahoitetaan talousarvion puitteissa, hyödyntäen yhteistyötä kolmannen sektorin ja hankkeiden kanssa. Kustannuksia pyritään pitämään maltillisina ja toimintoja kehitetään resurssien sallimissa rajoissa.

Investointitoiveet:

- 1) Latukoneisto (latukone ja mönkijä), 2027
- 2) Uimarannan kehittäminen, ranta + hyppypaikka Kukkoniemeeseen, 2027
- 3) Yu-kentän juoksuradan parannus, 2027
- 4) Pitkien hiihtoreittien kunnostus, 2027

Tunnusluvut ja mittarit (käsittää ulkoiset ja sisäiset erät)

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Sisäliikunta/osanottajat	3 100	3 100	3 000	3 000	3 000
Ulkoliikunta/osanottajat	6 500	6 500	6 000	6 000	6 000
Kilpailutoiminta/osanottajat	300	300	280	280	280
Nuorisotalo/kävijät	257	210	250	250	250
Nuorisotoiminta/osanottajat	600	600	550	550	550
Laatu / hyte-kertoimen prosessi-indikaattorit					
Lasten/nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi		x			
Yhdistysten ja kunnan yhteiskokous	x	x	x	x	x
Vaikutusten ennakkoarviointi			x		
Liikunnan edistämisen poikkihall. työ/yht.työ	x	x	x	x	x
Taloudellisuus					
Nuorisotoimi nto	72 420,76	80 570	84 150	85 000	85 00
Hankkeet (3-1-1)	17 145,60	11 720	2 190	12 000	8 000
Liikuntatoimi nto	49 440,36	56 880	62 520	58 000	58 000
Liikuntapaikk. hoito/asukas	22	27	26	25	25
Nuorisotilat/asukas	11	10	12	12	12
Vapaa-aikatoimi nto/asukas	137	167	152	150	150
Voimavarat					
Henkilöstö, htv	1	1	1	1	1

Sivistysjohtaja

Sivltk 22.10.2026 § 79.

Liite 29.

Muut kuin HR-päätökset

16.9.2026 § 816 muu	Asia	Talousarvion 2026 investointiosassa on varattu pihakalusteille yms. määräraha, jota on tarkoitus käyttää koulun ja varhaiskasvatuksen tarpeisiin. Päiväkodin henkilökunta on tutustunut eri yritysten tuotteisiin ja hahmotellut varhaiskasvatuksen tarpeita.
	Päätös	Päätän, että päiväkodin henkilökunnan valitsemat lasten pihakalusteet (Leppis neljälle ja Angelika-kiipeilyteline) hankitaan tarjouksen perusteella Lappset Group Oy:ltä hintaan 4 258,23 euroa alv 0. Arvioitu toimitusaika 22.10.2026. Hankinnassa varmistettu kustannusten kohtuullisuus. Menokohta 090528.
22.9.2026 § 817 muu	Asia	Viransijaisuus Hallintopäätös erityisluokan opettajan sijaisuudesta (valittu ei ottanut virkaa vastaan)
25.9.2026 § 818 muu	Asia	Talousarvion 2026 investointiosassa on varattu pihakalusteille yms. määräraha, jota on tarkoitus käyttää koulun ja varhaiskasvatuksen tarpeisiin. Päiväkodin henkilökunta on tutustunut eri yritysten tuotteisiin ja hahmotellut varhaiskasvatuksen tarpeita.
	Päätös	Päätän, että päiväkodin ja koulun leikkimökkien keittiöt 2 kpl hankitaan Kärkkäiseltä yhteishintaan 317,13 euroa alv 0. Hankinnassa varmistettu kustannusten kohtuullisuus. Menokohta 090528.
6.10.2026 § 819 muu	Asia	Talousarvion 2026 investointiosassa on varattu pihakalusteille yms. määräraha, jota on tarkoitus käyttää koulun ja varhaiskasvatuksen tarpeisiin. Päiväkodin henkilökunta on tutustunut eri yritysten tuotteisiin ja hahmotellut varhaiskasvatuksen tarpeita.
	Päätös	Päätän, että päiväkodin etupihalle hankitaan lasten jalkapallomaalit Kärkkäiseltä yhteishintaan 146,85 euroa alv 0. Hankinnassa varmistettu kustannusten kohtuullisuus. Menokohta 090528.

9.10.2026 § 820 muu	Asia	Talousarvion 2026 investointiosassa on varattu sivistysosaston TVT-laitteille määräraha, jota on tarkoitus käyttää koulun ja muiden tulosalueiden tarpeisiin. Koulun ruokalan äänentoisto ym. järjestelmää on päivitettävä. Koululla on tutustuttu tarjontaan ja varmistettu kustannusten kohtuullisuus.
	Päätös	Päätän, että koululle hankitaan äänentoistolaitteita Thomannilta hintaan 2 350 euroa sis. Alv. Menokohta 090530.
8.10.2026 § 821 muu	Asia	Talousarvion 2026 investointiosassa on varattu pihakalusteille yms. määräraha, jota on tarkoitus käyttää koulun ja varhaiskasvatuksen tarpeisiin. Päiväkodin etupihalla on hankittu lasten leikkikalusteita (§ 816 muu). Aidatun piha-alueen on todettu käyvän pieneksi, mutta sitä on mahdollisuus laajentaa.
	Päätös	Päätän, että hankerahoilla hankitaan piha-aitaa (samanlaista kuin aiempi) lisää 10 metriä Cronwallilta hintaan 663 euroa alv 0 teknisen osaston ilmoitettua, että aitaan ei ole varattu heillä määrärahaa. Menokohta 090528.

Kivijärven kunnan varhaiskasvatuksen laskutushinta myytäessä palvelua toiselle kunnalle

Hoitopäivän hinta v. 2026

Toimintakulut v. 2026	483 290
Varhaiskasvatusmaksut	-3 260
Yhteensä	480 030
Hoitopäivät v. 2025	3 514
Hoitopäivän hinta (pyör.)	136,60

Osapäivähoidon hinta on 50 % kokopäivähoidon hinnasta.

Laskentaperusteet:

Varhaiskasvatuksen suoritehinnat on laskettu kuluvan vuoden budjetoidusta talousarviosta.

Hoitopäivinä on käytetty vuoden 2025 toteutuneita hoitopäiviä.

”HYVÄ MÄTSI” – hankeluonnos 2027

Pohjoisen Keski-Suomen kuntien
alueen nuorisotyön
toteuttamisen,
kehittämisen ja
kansainvälistymisen
tukeminen

TIIVISTETTY HANKEKUVAUS

Kehittämishankkeen tavoitteena on yhdessä pohjoisen Keski-Suomen pienten kuntien nuorten kanssa **kehittää toimintamallia, jossa nuoret pääsevät itse vaikuttamaan, suunnittelemaan ja toteuttamaan heille merkityksellistä toimintaa.**

Alustavasti mukana voisivat olla Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi ja Kyyjärvi. Hankkeen keskeinen ajatus on, että nuoria ei nähdä ainoastaan toimintaan osallistujina, vaan aktiivisina toimijoina ja oman alueensa kehittäjinä. Tavoitteena on **osallistaa kaikkien kuntien nuoria ja nuorten ryhmiä suunnitteluun ja omien projektien toteutukseen sekä omassa kunnassa että yhteisesti Nuorisokeskus Piispalassa.**

Projektit tukevat nuorten mahdollisuutta ilmaista omia kokemuksiaan, ajatuksiaan ja tulevaisuuden näkymiään ja yhtenä välineenä projekteissa voivat toimia muun muassa taide ja kulttuuri. Välineet nuoret valitsevat itse. Hankkeessa kehitetään osallistavin ja yhteiskehittämisen menetelmin nuorten omaehtoista toimintaa ja käytännön projektiosaamista.

Nuorisokeskus Piispalan nuorisotyön ammattilaiset ja kansainväliset vapaaehtoiset nuoret yhdessä yhteistyökuntien nuorisotyön toimijoiden kanssa toimivat nuorten toiminnan mahdollistajina, fasilitoijina ja tukijoina.

HANKKEEN TAUSTA JA TARVE

Pohjoisen Keski-Suomen pienissä maaseutukunnissa nuoret tarvitsevat nykyistä enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa oman alueensa nuorille suunnattuun toimintaan, osallistua mielekkääseen vapaa-ajan tekemiseen sekä kohdata muita nuoria. Nuoret toivovat erityisesti uusia harrastusmahdollisuuksia, matalan kynnyksen ajanviettopaikkoja, yhteistä tekemistä sekä sitä, että heidän näkemyksiään kuullaan ja ne vaikuttavat käytännössä nuorisotyön sisältöihin.

Maaseudulla nuorten mahdollisuudet osallistua toimintaan eivät kuitenkaan toteudu yhdenvertaisesti. Pitkät välimatkat ja vähäiset joukkoliikenneyhteydet vaikeuttavat nuorten itsenäistä liikkumista ja kasvokkaisia kohtaamisia vapaa-ajalla. Pienissä kunnissa myös nuorisotyön henkilöstö- ja muut resurssit ovat rajalliset. Yksittäisen kunnan mahdollisuudet tarjota monipuolista toimintaa, kokeilla uusia toimintamalleja ja kehittää nuorisotyötä ovat siksi rajallisemmat kuin suuremmilla paikkakunnilla.

Samaan aikaan maaseutu on monelle nuorelle tärkeä ja hyvä elinympäristö. Oma yhteisö, perhe- ja ystävyys-suhteet sekä kotiseutu kiinnittävät nuoria alueelle, ja osa nuorista haluaa rakentaa tulevaisuutensa maaseudulla. Nuorten hyvinvoinnin ja alueelle kiinnittymisen näkökulmasta on tärkeää, että nuorella on asuinpaikastaan riippumatta mahdollisuus kuulua yhteisöön, osallistua, vaikuttaa ja löytää itselleen mielekästä tekemistä. Tarvetta vahvistaa myös Nuorisobarometri 2025:n esiin nostama huoli nuorten heikentyneestä tulevaisuuskosta ja tyytyväisyydestä omaan elämään.

Keskeinen kehittämistarve onkin löytää keinoja, joilla pienten kuntien rajallisia nuorisotyön resursseja voidaan käyttää nykyistä vaikuttavammin yli kuntarajojen. Kaikkea toimintaa ei ole tarkoituksenmukaista rakentaa jokaisessa kunnassa erikseen. Kuntien ja nuorisokeskuksen osaamista, henkilöstöresursseja, toimintaympäristöjä ja verkostoja yhdistämällä voidaan tarjota nuorille monipuolisempia osallistumisen, kohtaamisen ja tekemisen mahdollisuuksia myös siellä, missä nuorten määrä on pieni ja etäisyydet pitkiä. Yhteistyölle on myös lainsäädännöllinen perusta. Nuorisolain tavoitteisiin kuuluvat muun muassa nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen, nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukeminen sekä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen. Kuntarajat ylittävällä yhteistyöllä voidaan viedä näitä tavoitteita käytäntöön paikallisten nuorten tarpeista lähtien.

Hankkeen tarve syntyy siten kahdesta samanaikaisesta tavoitteesta: nuorille halutaan tarjota asuinpaikasta riippumatta nykyistä yhdenvertaisemmat mahdollisuudet osallistua, vaikuttaa, harrastaa ja kohdata muita nuoria, ja samalla pienten kuntien nuorisotyöhön tarvitaan uusia tapoja yhdistää resursseja ja osaamista. Kehittämistyössä huomioidaan, etteivät maaseutualueet tai niiden nuoret muodosta yhtenäistä ryhmää. Toimintamallit rakennetaan paikallisiin olosuhteisiin ja ennen kaikkea nuorten esiin tuomiin tarpeisiin sopiviksi.

Hankkeen tausta ja tarve teksti perustuu seuraaviin lähteisiin:

- Aro, R., Aro, N., Manu, S. & Sinerma, J. 2023. Harvaan asutun maaseudun nykytila-analyysi <https://www.mdi.fi/wp-content/uploads/2024/01/Loppuraportti-Harvaan-asutun-maaseudun-nykytila-2023.pdf>
- Kankaanranta, E. 2025. Parasta on luonnon rauha, turvallisuus ja vapaus elää omannäköistä elämää: Maaseutualueiden lasten ja nuorten kuulemisen tulokset. Maa- ja metsätalousministeriö. 2025-03-28. Sarjajulkaisu. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/server/api/core/bitstreams/62f5e0c4-9d56-4cd2-b3ca-51db2b144aca/content>
- Katsaus nuorten hyvinvointiin 2023. Valtion nuorisoneuvosto. Valtion nuorisoneuvoston julkaisuja, numero 70. ISSN 2489-9461 (painettu) ISSN 2489-947X (verkkopainettu) https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2023/03/hyvinvointikatsaus_saavutettava.pdf
- Laine, S. & Happonen, K. (toim.). 2025. Ihan paineissa. Nuorisobarometri 2025. Valtion nuorisoneuvosto. Nuorisotutkimusseura. Opetus- ja kulttuuriministeriö. <https://edition.fi/nuorisotutkimusseura/catalog/view/1883/2143/7696>
- Luonnonvarakeskus (Luke) 2026. Verkkosivut. Maaseututieto. Väestö. <https://www.luke.fi/fi/luonnonvaratieto/tiedetta-ja-tietoa/maaseututieto/vaesto>
- Moisala, M. (toim.) 2023. Nuorisotyö pienissä kunnissa - Näkökulmia tehtävistä ja tulevaisuuksista. <https://www.theseus.fi/server/api/core/bitstreams/d7dab97b-0a2a-49b6-86ac-1dc06b405f69/content>
- Nuorisolaki 21.12.2016/1285. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2016/1285>
- Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2024. Vahvistetaan nuorten hyvinvointia monialaisin toimenpitein Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma (VANUPO) 2024–2027. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2024:21. Helsinki.
- Vehkalahti, K., Eriksen, I. M., & Østergaard, J. (Toim.). (2026). Growing Up Rural: Qualitative Longitudinal Explorations of Young People Living in the Nordic Countries. Palgrave Macmillan. Studies in Childhood and Youth. <https://doi.org/10.1007/978-981-96-7127-4>

HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen päätavoitteena on vahvistaa nuorten osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja vaikutusmahdollisuuksia luomalla toimintamalli, jossa nuoret etenevät omista ideoistaan konkreettisten projektien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Hankkeen punaisena lankana on prosessi: **nuorten ääni → oma idea → suunnittelu → oma projekti → vastuu → toteutus → arviointi → vaikutus.**

Hankkeen tavoitteena on:

- vahvistaa nuorten kokemusta omasta osallisuudestaan ja siitä, että heidän ajatuksillaan ja näkemyksillään on merkitystä oman elinympäristönsä, yhteisönsä ja tulevaisuutensa kehittämisessä;
- tarjota nuorille käytännön kokemuksia projektityöskentelystä, vastuunkannosta, yhteistyöstä, viestinnästä ja vaikuttamisesta sekä kehittää taitoja, joita tarvitaan opinnoissa, työelämässä, arjessa ja aktiivisena kansalaisena toimimisessa;
- tukea nuorten yhteisöllisyyttä, aktiivista toimintaa ja hyvinvointia sekä ehkäistä yksinäisyyttä vahvistamalla vertaissuhteita ja uusia sosiaalisia verkostoja;
- lisätä nuorten mahdollisuuksia osallistua nuorisotyön suunnitteluun ja kehittämiseen sekä tuoda esille nuorten näkemyksiä ja tarpeita;
- edistää yhdenvertaisuutta nuorisotyössä tarjoamalla saavutettavia, matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuksia pienten kuntien nuorille;
- vahvistaa harvaan asutun pohjoisen Keski-Suomen kuntien nuorisotyötä ja tukea kuntia tarjoamaan monipuolisempaa sekä paremmin nuorten tarpeisiin vastaavaa toimintaa.

Alueellisena tavoitteena on rakentaa pohjoisen Keski-Suomen pienten kuntien (Kivijärvi, Kannonkoski, Kyyjärvi, Karstula) ja Nuorisokeskus Piispalan kuntarajat ylittävää yhteistyötä ja vahvistaa pienten kuntien nuorten välistä yhteyttä. Hanke kokoaa nuoria eri kunnista yhteiseen toimintaan, jossa nuoria kohdataan heidän omilla paikkakunnillaan ja samalla luodaan nuorisokeskuksesta yhteinen alueellinen kohtaamispaikka. Tavoitteena on lisätä nuorten mahdollisuuksia luoda uusia suhteita myös oman kuntansa ulkopuolelle.

Lisäksi hankkeen tavoitteena on:

- vahvistaa kuntien ja nuorisokeskuksen välistä yhteistyötä sekä kehittää alueellisia nuorisotyön verkostoja;
- tehdä näkyväksi kuntarajat ylittävää yhteistyötä ja lisätä yhteistyövalmiuksia alueen nuorisotyössä;
- edistää kansainvälisyyttä, kulttuurienvälistä ymmärrystä ja rauhankasvatusta hyödyntämällä nuorisokeskuksen kansainvälistä toimintaa ja vapaaehtoisia;
- kehittää ja pilotoida toimintamalli, joka on sovellettavissa myös laajemmin pienten maaseutukuntien nuorisotyöhön;
- varmistaa hankkeessa syntyvän toimintamallin juurtuminen osaksi alueen nuorisotyötä sekä levittää hyviä käytäntöjä kunnille ja valtakunnalliseen nuorisokeskusverkostoon.

Hankkeen pitkän aikavälin tavoitteena on lisätä nuorten osallisuutta, hyvinvointia ja yhteiskunnallista aktiivisuutta sekä vahvistaa pienten kuntien nuorisotyön laatua, saavutettavuutta ja vaikuttavuutta.

TOIMINTASUUNNITELMA

Hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan nuorten osallisuutta vahvistava toimintamalli, jossa nuoret etenevät omista ajatuksistaan ja tarpeistaan kohti konkreettisia projekteja ja vaikuttamistoimintaa. **Toiminta rakentuu sekä paikallisesti nuorten omissa kotikunnissa tapahtuvan työskentelyn, alueellisen yhteistyön sekä nuorten omien projektien ympärille.**

TOIMINTAMALLI – NUORTEN LUO KUNTIIN JA YHTEISET ALUEELLISET TAPAAMISET NUORISOKESKUS PIISPALASSA

Hankkeen alkuvaiheessa toimintaa viedään nuorten omiin kuntiin ja nuorten arkiympäristöihin. Käymme Kivijärvellä, Kyyjärvellä, Karstulassa ja Kannonkoskella tapaamassa nuoria nuorisotiloilla ja kouluilla sekä muissa nuorten kokoontumispaikoissa kuulemassa heidän ajatuksiaan ja kertomassa hankkeen toiminnasta, johon he ovat tervetulleita mukaan. Kuntakäynneillä pyritään tavoittamaan mahdollisimman monipuolinen joukko nuoria ja madaltamaan osallistumisen kynnyistä pienissä kunnissa.

- Tapaamisten tavoitteena on kartoittaa nuorten näkemyksiä muun muassa
- omasta arjestaan ja vapaa-ajastaan
- paikallisista harrastus- ja osallistumismahdollisuuksista
- oman paikkakunnan kehittämistarpeista
- heille tärkeistä teemoista ja vaikuttamisen kohteista
- alueen tulevaisuudesta ja nuorten roolista sen rakentamisessa.

TOIMINTASUUNNITELMA

Paikallisten tapaamisten jälkeen nuoria kutsutaan yhteisiin alueellisiin tapaamisiin Nuorisokeskus Piispalaan. Nuorisokeskus toimii hankkeen yhteisenä kohtaamispaikkana, jossa eri kuntien nuoret voivat tutustua toisiinsa ja rakentaa uusia verkostoja kuntarajojen yli.

Yhteisissä tapaamisissa:

- tutustutaan ja ryhmäydytään
- tavataan muiden kuntien nuoria
- jaetaan ajatuksia ja kokemuksia
- tunnistetaan yhteisiä kiinnostuksen kohteita
- kehitetään omia ideoita eteenpäin
- muodostetaan mahdollisesti yhteisiä projektiryhmiä
- suunnitellaan tulevaa toimintaa ja projekteja sekä toteutetaan nuorten omia projekteja.

Toimintamallissa yhdistyvät sekä paikallinen toiminta omassa kunnassa että alueellinen toiminta yhdessä muiden nuorten kanssa.

TOIMINTASUUNNITELMA/ Nuorten omat projektit

Hankkeen keskeinen toimintamuoto on nuorten itse suunnittelemien ja toteuttamien projektien tukeminen. Nuoret valitsevat itse teemat ja sisällöt, joita haluavat edistää yhdessä muiden kanssa.

Projektit voivat liittyä esimerkiksi:

- leireihin ja retkiin
- tapahtumien järjestämiseen
- taide- ja kulttuuritoimintaan
- media-, podcast- ja videoprojekteihin
- yhteisötaiteeseen
- nuorten omien tilojen kehittämiseen
- sukupolvien väliseen toimintaan
- muihin nuorten itse kehittämiin ideoihin.

Tavoitteena ei ole tarjota valmiita toimintasisältöjä, vaan antaa heille mahdollisuus päättää itse, mitä he haluavat tehdä.

TOIMINTASUUNNITELMA/

Ohjaajan rooli – tukea ja fasilitoida, ei tehdä nuorten puolesta

Hankkeen toimintaperiaatteena on, että nuoret saavat vastuuta omasta toiminnastaan turvallisesti tuettuina. Nuorten ohjaajat, nuorisotyön ammattilaiset ja myös mahdollisuuksien mukaan Nuorisokeskus Piispalan kansainväliset vapaaehtoiset toimivat valmentajina, fasilitaattoreina ja mahdollistajina.

Nuoret voivat vastata oman projektinsa:

- ideoinnista ja suunnittelusta
- aikataulutuksesta
- työnjaosta
- budjetoinnista
- hankinnoista
- käytännön järjestelyistä
- toteutuksesta
- arvioinnista ja raportoinnista.
- hankkeen päättyessä, tulevien projektirahoitusten hankkimisesta esimerkiksi vapaa-ajan Erasmus-rahoituksista Piispalan ohjaajien tuella.

Ohjaajien tehtävänä on tarjota turvalliset toimintaraamit, tukea päätöksentekoa ja auttaa ongelmatilanteissa. Vastuu projektien sisällöistä ja toteutuksesta säilyy nuorilla mahdollisimman laajasti. Esimerkiksi nuorten itse suunnittelemassa leirissä nuoret voisivat suunnitella ohjelman, tehdä ruokalistan ja kauppalistan sekä huolehtia hankinnoista heille annetun budjetin puitteissa.

Tällöin nuoret oppivat käytännössä muun muassa:

- aikatauluttamista ja projektinhallintaa
- talous- ja budjetointitaitoja
- viestintää
- yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja
- päätöksentekoa
- ongelmanratkaisua
- vastuunottoa
- viestintää
- projektirahoituksen hakua tulevaisuuden projekteilleen hankkeen päättyttyä (Nuorisokeskus Piispalan kansainvälisen nuorisotyön koordinaattori ja muut ohjaajat tukevat nuorten omaehtoista toimintaa).

Oppiminen tapahtuu tekemisen kautta.

TOIMINTASUUNNITELMA/

Taide- ja kulttuuritoiminta osallisuuden välineenä

Yhtenä hankkeen mahdollisena kokonaisuutena toteutetaan nuorten omiin kiinnostuksenkohteisiin pohjautuvia taide- ja kulttuuriprojekteja. Niiden avulla nuoret voivat käsitellä omaa arkeaan, hyvinvointiaan, tulevaisuuden näkymiään ja elinympäristöään.

Nuoret voivat tuottaa sisältöjä esimerkiksi:

- valokuvauksen
- videotuotannon
- podcastien
- kirjoittamisen
- musiikin
- sarjakuvien
- yhteisötaiteen keinoin
- jonkun muun taidemuodon keinoin

Projektien lopputuloksina voi syntyä esimerkiksi näyttelyitä, julkaisuja, tapahtumia, esityksiä, podcasteja tai yhteisötaideteoksia.

Toiminnan tavoitteena on vahvistaa nuorten omaa ääntä ja tarjota heille välineitä osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun. Tärkeää on, että nuoret kehittävät myös tämän projektin itse ja ohjaajille jää fasilitoijan rooli.

TOIMINTASUUNNITELMA/ Nuorten tila -kehittämiprojekti

Nuorisokeskus Piispalaan valmistuu uusi ruokala/ravintola syksyllä 2027, jolloin nykyinen ruokalarakennus jää nuorisotyön käyttöön. Tämä voi tarjota hankkeelle erittäin konkreettisen mahdollisuuden nuorten osallisuuteen. Hankkeen aikana nuorille tarjotaan mahdollisuus osallistua käytöstä vapautuvan ruokalarakennuksen kehittämiseen. Mikäli nuoret kokevat aiheen omakseen, he voivat muodostaa sen ympärille oman projektinsa. Rakennuksen tuleva käyttö suunnitellaan nuorten tarpeita ja toiveita kuunnellen. Nuoret voisivat ohjaajien tukemina esimerkiksi:

- kartoittaa tarpeita
- suunnitella tilan käyttöä
- ideoida toimintaa
- laatia budjetin
- priorisoida hankintoja
- suunnitella tilan kalustamista ja viihtyisyyttä
- osallistua mahdollisuuksien mukaan käytännön toteutukseen.

Tavoitteena on tarjota konkreettinen esimerkki siitä, kuinka nuorten ideat voivat edetä ajatuksesta suunnitteluun ja suunnittelusta käytännön toteutukseen sekä näkyväksi muutokseksi omassa toimintaympäristössä. Rakennuksen uusiokäyttöprojekti toteutetaan hankkeessa kuitenkin vain, mikäli nuoret itse haluavat ottaa sen projektikseen.

TOIMINTASUUNNITELMA/ Arviointi, juurruttaminen ja verkostotyö

Hankkeen aikana kerätään jatkuvasti palautetta nuorilta, kunnista ja yhteistyökumppaneilta. Kokemusten pohjalta kehitetään toimintamalli, joka tukee erityisesti pienten kuntien nuorisotyötä ja nuorten osallisuutta.

Hankkeen lopputuloksena syntyy toimintamalli, jonka keskeisiä elementtejä ovat:

- nuorten aktiivinen osallistuminen toiminnan suunnitteluun
- kuntien ja nuorisokeskuksen yhteistyö
- kuntarajat ylittävä nuorten toiminta
- projektiperustainen oppiminen, jossa nuoret oppivat mm. myös hakemaan rahoitusta omille projekteilleen hankkeen päätyttyä.

- kansainvälisyys ja kulttuurienvälinen kohtaaminen

Mallin käyttöönottoa tuetaan yhteistyössä kuntien kanssa, ja hankkeen tuloksista sekä hyvistä käytännöistä viestitään alueellisesti ja valtakunnallisesti nuorisokeskusverkostossa. Näin hankkeen vaikutukset jatkuvat myös hankekauden päättymisen jälkeen.

ARVIOINTI, SEURANTA JA VAIKUTTAVUUS

KIVIJÄRVI
KARSTULA
KANNONKOSKI
KYYJÄRVI

NUORET

Moi!

Iki-
muistoisia
hetkiä

Sinä
Minä
Me

Püspala

Hankkeen toteutusta ja vaikuttavuutta arvioidaan systemaattisesti sekä määrällisesti että laadullisesti koko hankekauden ajan. Arvioinnin tavoitteena on tuottaa tietoa toiminnan laadusta, tavoitteiden toteutumisesta sekä hankkeen vaikutuksista nuorten osallisuuteen, vaikuttamismahdollisuuksiin, yhteisöllisyyteen ja sosiaalisten verkostojen muodostumiseen, osaamiseen sekä kuntien väliseen yhteistyöhön. Samoin hankkeessa arvioidaan toimintamallin kehittämistä ja juurtumista.

Hankkeen ohjausryhmä kokoontuu hankkeen aikana puolivuositain (kevällä ja syksyllä), jolloin hanketyöntekijä esittelee hankkeen etenemistä ja avaa hankkeen tuloksia ja saa ohjausryhmältä ohjausta ja kommentteja hanketyön etenemisen tueksi. Ohjausryhmän jäsenet on kysytty mukaan hanketta suunniteltaessa, lisäksi heidät on valittu siten, että heillä on tarkka käsitys nuorisotyön tarpeesta alueella ja he ovat kaikki nuorisotyön ammattilaisia. He ovat myös olleet sitä mieltä, että tällaiselle hankkeelle on tarve hankkeeseen mukaan lähteneiden kuntien osalta pohjoisen Keski-Suomen alueella.

Hankevetäjä seuraa hankkeen toteutumista sekä hankkeen tuotoksia tekemällä hankkeen alussa hankkeen vuosikellon ja määrittelemällä hankkeelle tarkat mittarit, joilla hän pystyy kuukausittain mittaamaan hankkeen etenemistä sekä tavoitteiden toteutumista. Näitä hän myös esittelee ohjausryhmän kokouksissa. Toimintaa mitataan määrällisesti (osallistujamäärät, tapaamiset, projektit ja tapahtumat, hankkeen näkyvyys, viestinnällä tavoitettujen määrä jne.) että vaikutuksia (osallisuus, yhteisöllisyys, osaaminen ja yhteistyöverkostojen vahvistuminen) erilaisin osallistuja- ja palautekyselyin (zef.fi palvelu), havainnoiden, erilaisin haastatteluin, arviointi- ja ryhmäkeskusteluin, reflektiohetkin, itsearviointein, vertaisarviointein, työpajoin ja dokumentoiden. Hanketyöntekijä tekee kuukausittaista raportointia, jolla tarkkailee budjettia, tavoitteita ja hankkeen etenemistä.

Arvioinnin mittarit suunnitellaan siten, että nuorten osallisuus toteutuu laajalti hankkeen arvioinnissa, seurannassa ja vaikuttavuusarvioinnissa sekä jatkon suunnittelussa. Heidän mielipiteensä, tarpeensa ja ideansa otetaan huomioon tulevien toimenpiteiden suunnittelussa joustavasti. Vaikuttavuutta seurataan vertaamalla asetettuja tavoitteita toteutuneisiin, sekä katsotaan mitä muuta hankkeen aikana on mahdollisesti syntynyt.

Nuorisokeskus Piispala

AIESOPIMUS

16.10.2026

**Erityisavustus nuorisolain alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittämiseen —
_____ kunnan nuorisotyön yhteistyö Nuorisokeskus Piispalan ja muiden
hankkeeseen pyydettyjen kuntien kanssa**

Tällä aiesopimuksella olemme mukana Nuorisokeskus Piispalan hallinnoimassa ”Hyvä mätsi”-hankkeessa. Kuntamme lupautuu yhteistyöhön hankkeen kanssa, jonka tarkoituksena on kartoittaa ja kehittää Pohjoisen Keski-Suomen kuntien nuorisotyötä yhteistyöllä. Yhteistyökunniksi hankkeeseen on pyydetty Kannonkoski, Kivijärvi, Kyyjärvi ja Karstula.

Tiivistetty hankekuvaus:

Kehittämishankkeen tavoitteena on yhdessä pohjoisen Keski-Suomen pienten kuntien nuorten kanssa kehittää toimintamallia, jossa nuoret pääsevät itse vaikuttamaan, suunnittelemaan ja toteuttamaan heille merkityksellistä toimintaa. Hankkeen keskeinen ajatus on se, että nuoria ei nähdä ainoastaan toimintaan osallistujina, vaan aktiivisina toimijoina ja oman alueensa kehittäjinä. Tavoitteena on osallistaa kaikkien kuntien nuoria ja nuorten ryhmiä suunnitteluun ja projektien toteutukseen sekä omassa kunnassa että yhteisesti Nuorisokeskus Piispalassa. Projektit tukevat nuorten mahdollisuutta ilmaista omia kokemuksiaan, ajatuksiaan ja tulevaisuuden näkymiään ja yhtenä välineenä projekteissa voi toimia muun muassa taide ja kulttuuri. Välineet nuoret valitsevat itse. Hankkeessa kehitetään osallistavin ja yhteiskehittämisen menetelmin nuorten omaehtoista toimintaa ja käytännön projektiosaamista. Nuorisokeskus Piispalan nuorisotyön ammattilaiset ja kansainväliset vapaaehtoiset nuoret yhdessä yhteistyökuntien nuorisotyön toimijoiden kanssa toimivat nuorten toiminnan mahdollistajina, fasilitoijina ja tukijoina.

Haettava hankeaika: 1.1.2027-31.12.2029. (Hanke käynnistetään rahoituspäätöksen tultua).
Valtionavustuksen osuus kokonaisrahoituksesta on 90,00 %. Nuorisokeskus Piispala vastaa hankkeen omarahoitusosuudesta.

Sovitut yhteistyömuodot:

- Tilojen tarjoaminen hankkeen käyttöön, kun nuorille järjestetään toimintaa meidän kunnassamme
- Kunnan työntekijän työpanos hankkeen tiedottamisessa ja toiminnan suunnittelussa yhdessä muiden kuntien ja hanketyöntekijän kanssa sekä mahdollisissa kunnan/kuntien tapahtumissa mukana työparina.
- Sitoutuminen yhdessä suunniteltujen toimintojen toteuttamiseen.
- Toimintojen arviointi, kehittäminen sekä jatkon suunnittelu sekä toiminnan juurruttaminen hankkeen loputtua yhdessä muiden kuntien kanssa.

Sopimus astuu voimaan, mikäli Nuorisokeskus Piispalalle myönnetään LVV:n erityisavustus nuorisolain alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittämiseen.

Kunta _____

Tehtävänimike _____

allekirjoitus _____

nimenselvennys _____

paikka ja päivämäärä _____

This document contains 70 pages before this page

Dokumentet inneholder 70 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 70 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 70 sider før denne side

Detta dokument innehåller 70 sidor före denna sida

PIRKKO INKERI OINONEN

Kivijärven kunta, FI01761506, Virastotie 5 A, 43800, Kivijärvi

c3a4f15d-04e6-4b2c-8831-c482d8881e9b - 2026-10-23 14:00:53 UTC +03:00

BankID / MobileID - d8af4d61-f2d9-4956-816c-00ace61adb3b - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

PETRI LEPPÄNEN

fbf7102c-fa72-4901-aae1-ee16948d68a4 - 2026-10-23 15:32:59 UTC +03:00

BankID / MobileID - b57c400d-67b0-4de4-b8a5-c37a97327d51 - FI

ORVOKKI KAARINA KARSTINEN

a2e46846-1789-4dbf-b265-fb9197bb78e3 - 2026-10-23 15:47:08 UTC +03:00

BankID / MobileID - e6e792e6-ff44-4643-b38e-d6fb2a0d0ed4 - FI

RIITTA SAREN

09d0ebcc-7b16-4305-8206-6d3486aa9111 - 2026-10-23 16:09:28 UTC +03:00

BankID / MobileID - 916f1db0-f51e-4a10-a3d7-c61e78bb5461 - FI

Päivi Anita Sagulin

Kivijärven kunta, FI01761506, Virastotie 5 A, 43800, Kivijärvi

2f5e8a25-1f23-461a-a860-d5da932226c4 - 2026-10-26 08:39:04 UTC +02:00

BankID / MobileID - d08c54cb-6a4e-4141-a140-63db9298c027 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firimatekningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende